

Justitieutskottets betänkande 2025/26:JuU10

En ny vapenlag

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till en ny vapenlag och till ändringar i ett tjugotal andra lagar med anledning av den nya vapenlagstiftningen.

Den nya reglering som utskottet tillstyrker innebär bl.a. att

- kraven för innehav av skjutvapen förtydligas
- regellättnader införs, som t.ex. flexiblare förvaringsregler och EU:s förenklade införsel förfarande för sportskyttar och jägare
- femårstillstånden för helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott slopas och ersätts med ett tillsynsförfarande
- ett förbud införs mot att nya tillstånd meddelas för vissa typer av halvautomatiska gevär för jakt och avlivning av fällfångade djur
- det görs en tydligare uppdelning av de straffrättsliga bestämmelserna i vapenlagen mellan brott som typiskt sett begås av illegala vapeninnehavare och andra kriminaliserade överträdelser mot vapenlagen.

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2026.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns fyra reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:141 En ny vapenlag.

Åtta yrkanden i följd motioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
En ny vapenlag	6
Utskottets ställningstagande	21
Reservationer	24
1. Förbudet mot innehav av vissa halvautomatiska vapen vid jakt, punkt 1 (C)	24
2. Övergångsregler för vissa tillståndskrav, punkt 2 (S, V, MP)	25
3. Femårstillstånden, punkt 4 (S, V, MP)	27
4. Det nya tillsynsförfarandet, punkt 5 (C)	27
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	29
Propositionen	29
Följdmotionerna	30
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	32

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Förbudet mot innehav av vissa halvautomatiska vapen vid jakt

Riksdagen antar

a) regeringens förslag till vapenlag i de delar det avser 4 kap. 11 § och 14 kap. 3 § och 5 § andra stycket,

b) regeringens förslag till lag om ändring i vapenlagen (2026:000).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:141 punkterna 1 i denna del och 2 samt avslår motion

2025/26:3921 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkandena 1 och 2.

Reservation 1 (C)

2. Övergångsregler för vissa tillståndskrav

Riksdagen antar punkt 6 ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna i regeringens förslag till vapenlag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:141 punkt 1 i denna del och avslår motionerna

2025/26:3919 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 1 och 2 samt

2025/26:3923 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2.

Reservation 2 (S, V, MP)

3. Regeringens lagförslag i övrigt

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. vapenlag,
2. lag om ändring i rättegångsbalken,
3. lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare,
4. lag om ändring i lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål,
5. lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel,
6. lag om ändring i inregränslagen (1996:701),
7. lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete,
8. lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling,
9. lag om ändring i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott,
10. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
11. lag om ändring i skollagen (2010:800),
12. lag om ändring i postlagen (2010:1045),
13. lag om ändring i lagen (2013:283) om bevakning ombord på svenskt fartyg,

14. lag om ändring i lagen (2014:341) om beslut i särskilda regeringsärenden,

15. lag om ändring i tullagen (2016:253),

16. lag om ändring i lagen (2018:649) om förbud mot innehav av berusningsmedel m.m. vid hem för vård eller boende,

17. lag om ändring i lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område,

18. lag om ändring i kustbevakningslagen (2019:32),

19. lag om ändring i lagen (2023:339) om ändring i lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område,

20. lag om ändring i tullbefogenhetslagen (2024:710),

21. lag om ändring i lagen (2025:947) om ändring i lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område

i de delar som inte omfattas av utskottets förslag ovan.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:141 punkterna 1 i denna del och 3–22.

4. Femårstillstånden

Riksdagen avslår motion

2025/26:3919 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 3.

Reservation 3 (S, V, MP)

5. Det nya tillsynsförfarandet

Riksdagen avslår motion

2025/26:3921 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 3.

Reservation 4 (C)

Stockholm den 23 april 2026

På justitieutskottets vägnar

Henrik Vinge

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik Vinge (SD), Teresa Carvalho (S), Mikael Damsgaard (M), Pontus Andersson Garpvall (SD), Petter Löberg (S), Charlotte Nordström (M), Anna Wallentheim (S), Adam Martinen (SD), Mattias Vepsä (S), Gudrun Nordborg (V), Torsten Elofsson (KD), Ulrika Liljeberg (C), Mats Hellhoff (SD), Ulrika Westerlund (MP), Martin Melin (L), Lars Isacson (S) och Sten Bergheden (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:141 En ny vapenlag. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Tre motioner med åtta yrkanden har väckts med anledning av propositionen. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Riksdagen har tidigare gjort ett stort antal tillkännagivanden till regeringen om vapenfrågor. I betänkandet behandlar utskottet även regeringens redovisning av åtgärder med anledning av tillkännagivanden som regeringen anser är slutbehandlade i och med förslagen i propositionen eller de andra åtgärder som redovisas där.

Utskottets överväganden

En ny vapenlag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag om bl.a. en ny vapenlag.

Därmed avslår riksdagen motionsyrkanden om delvis avslag och om ändringar i förslaget om en ny vapenlag samt om att regeringen ska återkomma med vissa följdändringar.

Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden om dels femårs-tillstånden, dels det nya tillsynsförfarandet.

Jämför reservation 1 (C), 2 (S, V, MP), 3 (S, V, MP) och 4 (C).

Bakgrund

Vapeninnehavarna

I januari 2024 fanns det drygt 660 000 registrerade vapeninnehavare i Sverige som tillsammans innehade drygt 2 miljoner skjutvapen, föremål som jämföras med skjutvapen och tillståndspliktiga vapendelar. Merparten av innehavarna är enskilda personer. Övriga innehavare utgörs av ca 850 skytteorganisationer, 130 museihuvudmän och 25 auktoriserade bevakningsföretag.

Drygt 80 procent av alla registrerade skjutvapen och föremål som jämföras med skjutvapen innehåller för jakt, och knappt 10 procent är vapen för målskjutning. Övriga ändamål, såsom minne, udda ändamål, samling och prydnad, är betydligt mindre vanliga. De flesta tillståndsgivna vapen är någon form av gevär eller annat tvåhandsvapen. Antalet enhandsvapen uppgår till ca 130 000 (ca 6 procent) och antalet helautomatiska vapen är ca 1 000 (0,05 procent). Även staten innehar skjutvapen. De största statliga innehavarna är Försvarsmakten och Polismyndigheten.

Vapenregleringen

Den nuvarande vapenlagen (1996:67) innehåller föreskrifter om framför allt enskilda personers och organisationers befattningsmed skjutvapen och vissa föremål som jämföras med skjutvapen samt med ammunition, vissa vapenmagasin och ljuddämpare. Vapenlagen kompletteras av vapenförordningen (1996:70) och även av föreskrifter och allmänna råd som utfärdats av Polismyndigheten. Det finns även vissa bestämmelser om vapen i lagen (1992:1300) om krigsmateriel med tillhörande förordning och om ammunition i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor med tillhörande förordning.

Med skjutvapen förstås i vapenlagen vapen med vilka kulor, hagel, harpuner eller andra projektiler kan skjutas ut med hjälp av krutladdningar,

kolsyreladdningar, komprimerad luft eller andra liknande utskjutningsmedel (1 kap. 2 §). Vad som sägs om skjutvapen gäller enligt 1 kap. 3 § också

- a) anordningar som till verkan och ändamål är jämförliga med skjutvapen
- b) obrukbara vapen som i brukbart skick skulle räknas som skjutvapen
- c) start- och signalvapen som laddas med patroner
- d) armborst
- e) tårgasanordningar och andra till verkan och ändamål jämförliga anordningar
- f) slutstycken, eldrör, pipor, stommar, lådor, trummor och mantlar till skjutvapen, eller armborststommar med avfyrningsanordningar
- g) anordningar som kan bäras i handen och är avsedda att med elektrisk ström bedöva människor eller tillfoga dem smärta och
- h) anordningar som gör att skjutvapen kan användas med annan ammunition än de är avsedda för.

Under f) anges vissa vapendelar. Det rör sig här om s.k. vitala vapendelar, dvs. sådana vapendelar som är nödvändiga för ett vapens funktion. Typiskt sett utgör en stomme basen för ett enhandsvapen, medan en låda utgör basen för ett gevär.

Enligt 2 kap. 1 § vapenlagen krävs det tillstånd för att inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin, driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller ta emot skjutvapen för reparation eller översyn. Det krävs även tillstånd för att föra in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Sverige.

Riksdagens tillkännagivanden om vapenfrågor

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att fler vapenbrott ska anses som grova (bet. 2017/18:JuU8 punkt 3, rskr. 2017/18:65). Enligt tillkännagivandet bör regeringen återkomma med ett förslag om att fler vapenbrott ska anses som grova och att en följd av detta blir att även kvalifikationsgrunderna för synnerligen grovt vapenbrott ska ses över.

Riksdagen har vidare vid fem tillfällen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en översyn av vapenlagstiftningen (bet. 2018/19:JuU29 punkt 9, rskr. 2018/19:298, bet. 2019/20:JuU33 punkt 8, rskr. 2019/20:304, bet. 2020/21:JuU5 punkt 2, rskr. 2020/21:31, bet. 2020/21:JuU30 punkt 7, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 2, rskr. 2021/22:275).

Riksdagen har vid fyra tillfällen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om tidsbegränsade licenser (bet. 2018/19:JuU29 punkt 15, rskr. 2018/19:298, bet. 2019/20:JuU33 punkt 12, rskr. 2019/20:304, bet. 2020/21:JuU11 punkt 4, rskr. 2020/21:167 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 5, rskr. 2021/22:275).

Riksdagen har vid tre tillfällen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en utökad vapengarderob (bet. 2018/19:JuU29 punkt 20,

rskr. 2018/19:298, bet. 2020/21:JuU30 punkt 13, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 9, rskr. 2021/22:275).

Riksdagen har vid två tillfällen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en ny tillståndsmyndighet för vapenlicensärenden (bet. 2019/20:JuU33 punkt 5, rskr. 2019/20:304 och bet. 2020/21:JuU30 punkt 5, rskr. 2020/21:398). Riksdagen har även tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om en ny tillståndsmyndighet för vapenärenden (bet. 2021/22:JuU28 punkt 3, rskr. 2021/22:275).

Vidare har riksdagen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om kortare handläggningstider i vapenlicensärenden (bet. 2019/20:JuU33 punkt 6, rskr. 2019/20:304). Riksdagen har även vid två tillfällen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om handläggning av vapenlicensärenden (bet. 2020/21:JuU30 punkt 6, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 4, rskr. 2021/22:275).

Riksdagen har vid tre tillfällen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om synnerliga skäl i vapenlagen (bet. 2019/20:JuU33 punkt 13, rskr. 2019/20:304, bet. 2020/21:JuU30 punkt 8, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 6, rskr. 2021/22:275).

Riksdagen har vid tre tillfällen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om licenshantering vid vapenbyte (bet. 2019/20:JuU33 punkt 14, rskr. 2019/20:304, bet. 2020/21:JuU30 punkt 9, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 7, rskr. 2021/22:275).

Riksdagen har även vid två tillfällen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om krav för vapenlicens (bet. 2020/21:JuU30 punkt 10, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 8, rskr. 2021/22:275).

Riksdagen har vid två tillfällen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om europeiskt skjutvapenpass (bet. 2020/21:JuU30 punkt 16, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 10, rskr. 2021/22:275).

Riksdagen har även vid två tillfällen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om handel med vapen (bet. 2020/21:JuU30 punkt 17, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 11, rskr. 2021/22:275).

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att den som gör sig av med ett vapen bör ha rätt att behålla tillhörande ljuddämpare (bet. 2021/22:JuU11 punkt 2, rskr. 2021/22:148).

Slutligen har riksdagen tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om regelverket för vapensamlare (bet. 2021/22:JuU28 punkt 17, rskr. 2021/22:275).

Propositionen

I propositionen lämnar regeringen förslag till en ny vapenlag och följdändringar i ett tjugotal lagar, bl.a. rättegångsbalken och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Förslaget syftar till att skapa en tydligare och mer användarvänlig vapenreglering som inte i onödan försvårar för legala vapeninnehavare. Regeringens förslag och bedömningar innebär bl.a. följande.

Grundläggande förutsättningar för innehav

Regeringen föreslår att merparten av vapenlagens inledande bestämmelser om tillämpningsområde och allmänna förutsättningar för tillstånd ska föras över till den nya lagen och förtydligas. Tårgasvapen och andra gasvapen ska uttryckligen jämföras med skjutvapen i den nya lagen. De olika tillståndstyperna ska ges egna benämningar och tillståndsbestämmelserna ska delas upp i fler kapitel. Även merparten av vapenlagens bestämmelser om innehavstillstånd föreslår regeringen ska flyttas över till den nya lagen utan ändringar eller med enbart redaktionella ändringar eller förtydliganden. Sammanlutningar för jakt- eller målskytte ska i den nya lagen betecknas sammanlutningar för målskytte. Vapenförordningens bestämmelser om rätt att i vissa fall använda ett skjutvapen för ett annat ändamål än det tillståndet avser samt bestämmelser om tillstånd att inneha ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin föreslår regeringen ska flyttas till den nya lagen. (För en beskrivning av regleringen som rör de grundläggande förutsättningarna för innehav se s. 83 f. i propositionen.)

Enskilda personers innehav

Grundläggande förutsättningar för innehavstillstånd

Tydligare krav på lämplighet

Det framgår inte uttryckligen av vapenlagen att tillstånd till innehav av skjutvapen förutsätter att sökanden är lämplig att inneha ett sådant vapen som ansökan avser. Inte heller anges det vilka omständigheter som har betydelse vid lämplighetsbedömningen. Regeringen anser att det är angeläget att sådana omständigheter tydligt framgår av vapenlagen och föreslår att de grundläggande kraven för tillstånd ska framgå av den nya lagen. Det bör därför i den nya lagen regleras dels att en lämplighetsprövning ska göras, dels vilka omständigheter som ska beaktas vid en sådan bedömning. Regeringen föreslår att det ska framgå att ålder, kunskap, färdigheter, laglydnad och övriga omständigheter ska beaktas vid lämplighetsprövningen när en enskild person ansöker om tillstånd att inneha ett skjutvapen. På detta sätt kodifieras nuvarande praxis av de omständigheter som beaktas vid lämplighetsprövningen.

Mer detaljerade bestämmelser om vilka krav som ska vara uppfyllda för att få beviljas tillstånd att inneha skjutvapen föreslår regeringen liksom enligt nuvarande ordning ska regleras på lägre författningsnivå. Regeringen anför att den i en kommande ny vapenförordning avser att införa ytterligare lättnader för legala vapeninnehavare, bl.a. i fråga om den s.k. vapen- och vapendelsgarderoben.

Godtagbara ändamål för innehavstillstånd

Regeringen föreslår att de godtagbara ändamålen för innehav av ett skjutvapen för skjutning ska tydliggöras och framgå av lag. Tillstånd ska få beviljas en

enskild person som har behov av vapnet för jakt, målskytte, skydd, avlivning av fällfångade djur eller ett annat ändamål som avser skjutning (udda skjutningsändamål). Udda skjutningsändamål kan exempelvis vara räddningstjänstens punktering av gasbehållare vid eldsvåda, tester eller utveckling av vissa produkter såsom skottsäkra västar, avlivning av tamboskap på ett lantbruk eller slakteri eller övning i samband med utbildning för jägarexamen.

Innehavstillstånd för vapensamlare

En enskild person får enligt gällande bestämmelser meddelas tillstånd att inneha skjutvapen för andra ändamål än skjutning bl.a. om vapnet har samlarvärde för sökanden (2 kap. 4 § vapenlagen). Innehav av skjutvapen som har tillverkats före 1890 och som inte är avsedda för gastäta enhetspatroner kräver dock inte tillstånd.

Regeringen föreslår att en enskild person ska få beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen för samling endast om vapnet ska ingå i en samling som har ett godkänt samlingsområde. Det ska framgå av lagen att ett samlingsområde ska få godkännas endast om samlingen har en tydlig inriktning och avgränsning. Regeringen anser att det i samband med att en samling godkänns ska vara möjligt att få ett särskilt beslut i fråga om godkännande av samlingsområdet. Ett sådant godkännande bör vara bindande för senare prövningar avseende en ansökan om innehav av skjutvapen för samling. Ett godkännande grundar inte någon rätt att inneha skjutvapen, utan avser endast frågan om samlingen har en godtagbar inriktning och avgränsning. Ett godkänt samlingsområde ska på sökandens begäran få ändras i samband med att ett tillstånd att inneha skjutvapen för samling beviljas. Vidare föreslår regeringen att fler än ett samlingsområde ska få godkännas om det finns särskilda skäl.

Helautomatiska vapen och enhandsvapen

Tillstånd till innehav

Regeringen föreslår att en enskild person ska få beviljas tillstånd till innehav av ett enhandsvapen för ändamålen jakt, målskytte, avlivning av fällfångade djur och andra ändamål än skjutning endast om det finns särskilda skäl. Enligt dagens reglering krävs det synnerliga skäl. (För en beskrivning av dagens regler om innehav av helautomatiska vapen och enhandsvapen se s. 106 f. i propositionen.) Regeringen motiverar denna förändring med att dagens krav i praktiken inte är högre ställda än att de får anses motsvara ett krav på särskilda skäl. Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl ska särskilt beaktas

1. det ändamål tillståndet ska avse
2. personens ålder och kunskaper och
3. det behov personen har av vapnet eller det samlarvärde, prydnadsvärde eller särskilda affektionsvärde föremålet har för personen.

Om ett skjutvapen ska innehas för skjutning ska även personens färdigheter och vapnets lämplighet för ändamålet särskilt beaktas. När det gäller tillstånd

till innehav av ett enhandsvapen för ändamålen skydd och udda skjutningsändamål föreslår regeringen att det även fortsättningsvis ska krävas synnerliga skäl. Vad som gäller för enhandsvapen föreslår regeringen även ska gälla för en stomme som är avsedd för vapnet.

Regeringen föreslår vidare att en enskild person ska få beviljas tillstånd att inneha ett helautomatiskt vapen och en låda som är avsedd för det vapnet, om det finns synnerliga skäl och innehavet är av betydelse för totalförsvaret eller ett annat angeläget allmänt intresse. Det ska dock inte vara möjligt att få tillstånd för innehav av ett helautomatiskt enhandsvapen. Regeringen anser i likhet med utredningen att de sistnämnda vapnen saknar ett godtagbart civilt användningsområde.

Femårstillstånden slopas

Enligt 2 kap. 6 a § vapenlagen ska i dag tillstånd för en enskild att inneha helautomatiska vapen eller enhandsvapen för flerskott tidsbegränsas till att gälla i högst fem år om inte särskilda skäl talar emot en sådan tidsbegränsning. Med skjutvapen för flerskott avses enligt förarbetena ett vapen som kan avfyra mer än en skott utan omladdning (se prop. 1999/2000:27 s. 93). Den som innehar ett skjutvapen med stöd av ett tidsbegränsat tillstånd behöver vart femte år ansöka om förnyat tillstånd.

Regeringen föreslår att den nuvarande ordningen med tidsbegränsade innehavstillstånd för helautomatiska skjutvapen och enhandsvapen för flerskott ska avskaffas och ersättas med ett tillsynsöförfarande. Som skäl för förslaget anför regeringen bl.a. att tidsbegränsningen medför administrativt betungande uppgifter för legala vapeninnehavare när tillstånden ska förlängas. Vapeninnehavare behöver bl.a. komma ihåg tidsfristen, göra en ansökan om omprövning och se till att Polismyndigheten har underlag för sin prövning, i normalfallet ett föreningsintyg. Vidare tas en ansökningsavgift ut vid ansökan om att förnya tillståndet. Den som av någon anledning missar att i tid ansöka om att förnya tillståndet (minst fyra veckor innan tillståndet går ut) riskerar att dömas för vapenbrott om han eller hon har kvar vapnet efter att tillståndet löpt ut.

Regeringen redogör vidare för kraven för att få nytt tillstånd. Bedömningen görs utifrån samma förutsättningar som om personen aldrig tidigare haft tillstånd att inneha vapnet. Aktivitetskraven för målskytte är dock i praktiken hårdare vid ansökan om förnyat tillstånd. Då tillämpas nämligen utöver det generella aktivitetskravet, som avser aktivitet de senaste sex månaderna, ett krav på att sökanden kan visa att han eller hon har tränat eller tävlat med det vapen som ansökan avser minst fyra gånger per år de senaste två åren (se 5 kap. RPSFS 2009:13, FAP 551-3). Regeringen framhåller vidare att femårstillstånden innebär vissa särskilda olägenheter för sportskyttar eftersom aktivitetskraven för målskytte innebär att sportskyttar måste planera sitt tävlande i förhållande till när tillstånden löper ut.

Regeringen anför att de olägenheter som femårstillstånden medför för legala vapeninnehavare måste vägas mot de skäl som talar för att behålla dem.

Huvudregeln om tidsbegränsade tillstånd för helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott har framför allt motiverats av att vapnen, med hänsyn till sin särskilda farlighet, inte bör kunna innehas om det inte finns ett reellt behov av dem. Femårstillstånden infördes framför allt för att skapa en garanti för att särskilt farliga vapen inte innehas av personer som inte längre har behov av dem. Samtidigt, konstaterar regeringen, har den stränga synen på innehav av de nu aktuella vapnen inte kommit till uttryck genom högre ställda krav på personlig lämplighet i fråga om laglydnad. I tillståndsärendena görs samma prövning och samma kontroller oavsett vilken typ av vapen en tillståndsansökan avser. Vidare framhåller regeringen att det beträffande alla vapeninnehavare görs löpande avstämningar av vapenregistren mot miss-tankeregistret och belastningsregistret. När de skäl som talar för att avskaffa tidsbegränsade innehavstillstånd vägs mot de skäl som talar emot anser regeringen att de tidsbegränsade innehavstillstånden för helautomatiska vapen och enhandsvapen bör avskaffas.

Regelbundna kontroller genom ett tillsynsförfarande införs

Regeringen konstaterar att vapenlagstiftningen behöver förhålla sig till kraven i EU:s vapendirektiv (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 om kontroll av förvärv och innehav av vapen). Enligt direktivet ska tillstånd till s.k. kategori A-vapen omprövas regelbundet med intervall som inte överstiger fem år. I kategorin ingår bl.a. helautomatiska skjutvapen, helautomatiska skjutvapen som har omvandlats till halvautomatiska skjutvapen och vissa halvautomatiska skjutvapen. Det innebär att det även fortsättningsvis behöver göras regelbundna kontroller av personer med tillstånd att inneha sådana vapen för skjutning. Mot den bakgrunden föreslår regeringen att det nuvarande systemet ska ersättas med ett förfarande som är mindre betungande för vapeninnehavarna men som ändå innebär att en ändamålsenlig omprövning görs med jämna mellanrum.

Regeringen föreslår att det nya systemet ska utformas så att Polismyndigheten, med den frekvens som följer av vapendirektivet, ska förelägga de enskilda personer som för skjutning innehar helautomatiska vapen eller enhandsvapen för flerskott att lämna in underlag om det fortsatta behovet. Skyldigheten för den enskilde att vart femte år förnya sitt tillstånd försvinner och det blir i stället Polismyndigheten som ska vidta en åtgärd. Eftersom tillstånd till innehav av dessa vapen kommer att gälla tills vidare riskerar den enskilde inte att dömas för vapenbrott för att han eller hon har glömt att förnya sitt tillstånd i tid.

För att tillståndshavarnas skyldighet att se till att nödvändiga underlag lämnas in ska följas anser regeringen att skyldigheten behöver vara förknippad med en effektiv sanktion. Regeringen föreslår därför att det ska utgöra skäl fatt återkalla vapentillståndet om den som förelagts att lämna in det underlag som Polismyndigheten efterfrågar underlåter att göra det.

Regeringen föreslår vidare att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska bemyndigas att meddela föreskrifter om vad det

underlag som ska lämnas in ska omfatta och hur ofta Polismyndigheten bör kontrollera behovet. Regeringen anser att det är lämpligt att dessa bestämmelser anknyter till, men inte är strängare än, de krav på omprövning som framgår av vapendirektivet. Genom den generella skyldigheten att lämna in underlag och hotet om upptäckt vid brister i underlaget anser regeringen att det skapas en tillräckligt god garant för att endast den som har ett behov av att inneha ett helautomatiskt vapen eller ett enhandsvapen för flerskott kommer att få inneha ett sådant vapen. Regeringen anser att innehållet i ett föreningsintyg som regel bör godtas som underlag vid bedömningen av om sökanden uppfyller kravet på aktivt medlemskap och om det föreligger ett behov av vapen.

Regeringen anser att det inte finns skäl att tillämpa det nya tillsynsförfarandet när ett skjutvapen innehas för andra ändamål än skjutning.

Halvautomatiska vapen

Vissa halvautomatiska gevär ska inte få innehas för jakt och avlivning av fällfångade djur

Regeringen föreslår att tillstånd att inneha ett skjutvapen för jakt eller avlivning av fällfångade djur inte ska få avse vissa halvautomatiska gevär, som är kompatibla med stora militära vapenmagasin, eller lådor som är avsedda för sådana gevär. Gevär av typen AR-15 och AR-10 är exempel på halvautomatiska vapen som är kompatibla med militära högkapacitetsmagasin.

Frågan om hur vapenregleringen bör utformas i fråga om detta slags skjutvapen fick särskild aktualitet på grund av ändringar i Naturvårdsverkets föreskrifter om vilka vapen som får användas för jakt. Enligt Naturvårdsverkets tidigare föreskrifter var det inte tillåtet att vid jakt använda halvautomatiska vapen av militär typ, som ursprungligen konstruerats och tillverkats för annat än jaktliga ändamål och som till konstruktion och utseende inte avsåg att efterlikna konventionella, manuellt omladdade kulgevär för jakt (se 11 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt, NFS 2002:18, jfr NFS 2023:7). Förbudet motiverades snarare av principiella och brottsförebyggande skäl än jaktliga. Den 1 augusti 2023 ersattes föreskrifterna med Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt (NFS 2023:8). Dessa föreskrifter har utformats med en strävan att renodla dem till att omfatta enbart jaktliga hänsyn. Polismyndigheten har, efter att Naturvårdsverket ändrade sina föreskrifter, bedömt att vapnen är lämpliga för ändamålet jakt. Därmed har Polismyndigheten kunnat bevilja enskilda tillstånd till innehav av vissa halvautomatiska gevär, såsom AR-15, för jakt om förutsättningarna i övrigt har bedömts vara uppfyllda.

Som skäl för förslaget att förbjuda denna typ av vapen för jakt anför regeringen bl.a. att det är av stor vikt att motverka att våldsbejakande personer får tillgång till vissa typer av skjutvapen, inte minst i ljuset av den allvarliga skolskjutningen i Örebro i februari 2025 när många personer sköts till döds. Även om ett vapens farlighet beror på situationen när det används menar regeringen att det finns vissa typer av skjutvapen som det är särskilt angeläget att

de inte kommer i olämpliga personers händer. Gevär av typen AR-15 i originalutförande är ett halvautomatiskt gevär som ser ut som en sådan automatkarbin som används inom det militära. Även om utseendet i sig inte gör ett skjutvapen farligare än andra vapen kan det enligt regeringen befaras att ett mer militärt utseende gör att vapnet uppfattas som mer skrämmande och mer attraktivt för framför allt kriminella som är måna om sitt anseende och våldskapital. Det är enkelt att i AR-15 sätta in stora löstagbara magasin som primärt är avsedda för militär användning. När vapnet försetts med större magasin ökar dess högre praktiska eldhastighet och elduthållighet, och det blir vid missbruk farligare än vapen som saknar dessa egenskaper. Internationellt har AR-15 använts vid massskjutningar och terrordåd. Regeringen anför att vapen som AR-15 och AR-10 visserligen kan ha jaktliga fördelar, bl.a. på grund av att de lätt kan anpassas till jägarens individuella behov. Det kan därför finnas ett legitimt intresse för en seriös jägare av att inneha ett sådant vapen. Detta intresse måste enligt regeringen dock vägas mot samhällets intresse av att begränsa den typen av vapen. Ju fler sådana vapen som finns och ju lättare de är att skaffa på laglig väg, desto större är risken för att de kommer i fel händer. Om vapen av denna typ är tillåtna för jaktändamål kan vem som helst som tar jägarexamen och inte stoppas i Polismyndighetens lämplighetsprövning skaffa sig vapen av AR-15-typ. Regeringens bedömning är därför att riskerna med halvautomatiska vapen liknande AR-15 som är kompatibla med stora militära vapenmagasin sammantaget är omotiverat stora när de vägs mot de jaktliga fördelarna av sådana vapen. Det är enligt regeringen dessutom fullt möjligt att bedriva alla i Sverige förekommande former av jakt med andra typer av skjutvapen. Vid en intresseavvägning väger enligt regeringen samhällets intresse av att man begränsar innehavet av den nu aktuella typen av vapen klart tyngre än det jaktliga intresset av att sådana vapen ska få innehas för jaktändamål.

I propositionen redogör regeringen för vilka hänsyn som har tagits vid utformningen av bestämmelsen, så att den inte ska träffa bredare än nödvändigt (s. 129 f.). Regeringen anför att syftet är att återställa ordningen till det som gällde vid tillståndsgivningen innan Naturvårdsverket ändrade sina föreskrifter i augusti 2023. Det finns dock vissa halvautomatiska gevär som inte godkändes för jakt före augusti 2023 som inte kommer att träffas av den föreslagna bestämmelsen. Det gäller exempelvis skjutvapen av typen AR-9, som det därmed kommer att kunna beviljas tillstånd för.

Frivillig inlösen av vissa halvautomatiska vapen och tillbehör till dessa

Regeringen anser att det i syfte att begränsa tillgången till ovannämnda vapen bör finnas en möjlighet till frivillig inlösen. Regeringen föreslår därför att den som inom två år från lagens ikraftträdande lämnar in ett sådant halvautomatiskt vapen som omfattas av förbudet till Polismyndigheten ska få ersättning för vapnet av staten. Ersättningen ska även omfatta vissa tillståndspliktiga tillbehör till vapnet om de lämnas in samtidigt som vapnet.

Vid inlösen enligt vapenlagen gäller normalt att ersättning ska betalas med ett belopp som motsvarar marknadsvärdet. Regeringen anför att marknadsvärdet för den nu aktuella egendomen emellertid kan förväntas sjunka till följd av att efterfrågan på de aktuella vapnen kan minska när nya tillstånd för innehav för jakt eller avlivning av fällfångade djur inte längre kommer att meddelas. Regeringen anser därför att en ersättningsmodell som bygger på marknadsvärdet inte är tillräckligt generös och föreslår därför att ersättning ska betalas med ett belopp som motsvarar egendomens marknadsvärde vid förvärvstillfället, vilket i regel motsvarar inköpspriset.

Organisationers innehav

Den 1 januari 2024 hade i runda tal 850 skyttesammanslutningar tillstånd att inneha 8 600 skjutvapen, 130 museihuvudmän tillstånd att inneha 3 500 skjutvapen och 25 auktoriserade bevakningsföretag tillstånd att inneha 1 400 skjutvapen. Regeringen föreslår att de krav som ställs i vapenlagen för att dessa organisationer ska få beviljas tillstånd att inneha skjutvapen i huvudsak ska gälla även i den nya lagen. I vissa delar föreslås förtydliganden. Exempelvis föreslår regeringen att det tydligare ska framgå att det enda tillåtna ändamålet för vilket skyttesammanslutningar får inneha skjutvapen är den skytteverksamhet som bedrivs av sammanslutningen samt att det ska finnas ett behov av det skjutvapen som en ansökan avser. På samma sätt som när det gäller enskilda personer föreslår regeringen att det inte längre ska krävas synnerliga skäl för att en sammanslutning för målskytte, en museihuvudman eller ett auktoriserat bevakningsföretag ska få beviljas tillstånd att inneha ett helautomatiskt vapen eller ett enhandsvapen. När det gäller museihuvudmän och auktoriserade bevakningsföretag föreslås bl.a. att det ska införas krav på en godkänd vapenföreståndare inom organisationen. Vapenföreståndare ska godkännas av Polismyndigheten.

Förvaring

Regeringen föreslår mer flexibla förvaringsregler, bl.a. i fråga om platsen för förvaring och förvaring hos någon annan. En följd av detta kan bli att vapen oftare kommer att förvaras på en annan plats än i innehavarens bostad, där innehavaren inte har omedelbar kontroll över föremålen. Regeringen föreslår att den nya lagen anpassas till detta. Utgångspunkten ska vara att innehavaren är ansvarig för att ta hand om skjutvapen, ammunition och ljuddämpare och förvara föremålen eller hålla dem under sådan uppsikt att det inte finns risk för att någon obehörigen kommer åt dem.

Förvaring i eller i anslutning till bostaden föreslås även fortsättningsvis vara huvudregeln när det gäller enskilda personers vapenförvaring. Om en lika säker förvaring anordnas i någon annan bostad eller lokal som personen har tillgång till ska det emellertid vara möjligt att förvara egendomen där. Vid bedömningen av om förvaringen är lika säker ska det beaktas vilka möjligheter

som finns att övervaka den plats där egendomen förvaras. För sådan förvaring ska det krävas att den anmäls till Polismyndigheten.

Regeringen föreslår vidare att skjutvapen, ammunition och ljuddämpare ska kunna förvaras hos någon annan. Den möjligheten ska finnas om innehavaren inte själv kan ta hand om föremålen, om det framstår som mer lämpligt än att innehavaren själv förvarar egendomen eller om det annars finns särskilda skäl. Det ska endast få lämnas tillstånd till sådan förvaring om förvararen med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig.

Införsel med stöd av det europeiska skjutvapenpasset

I Sverige gäller krav på införseltillstånd för att skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare tillfälligt ska få föras in i landet. Även sådana föremål som jämföras med skjutvapen omfattas av tillståndskravet (jfr 2 kap. 1 § första stycket d och 1 kap. 3 § vapenlagen). Syftet med kravet på införseltillstånd är att ha kontroll över vilka vapen, vilken ammunition och vilka ljuddämpare som förs in i landet. Införselregleringen ersätter inte det grundläggande kravet på innehavstillstånd utan är tänkt att kontrollera mer tillfälliga besök. Polismyndigheten prövar frågor om införseltillstånd.

Sverige har hittills valt att inte genomföra det förenklade förfarande för införsel av skjutvapen som är möjligt att ha i enlighet med artikel 17.2 i vapendirektivet. Där föreskrivs att jägare, målskyttar och återskapare av historiska händelser ska få inneha ett eller flera skjutvapen under en resa genom två eller flera medlemsstater i syfte att utöva sin verksamhet förutsatt att de har ett europeiskt skjutvapenpass där skjutvapnen finns införda. Det krävs också att de kan styrka skälen för resan. Det kan ske genom att vapeninnehavaren visar upp en inbjudan till, eller annat bevis på, sin jaktverksamhet, målskytteverksamhet eller verksamhet som rör återskapande av historiska händelser i den medlemsstat som är destinationsland.

Regeringen föreslår att detta förenklade införselförfarande ska införas i den nya vapenlagen för verksamheterna jakt och målskytte. Syftet med att förenkla förfarandet är att t.ex. underlätta för skytterörelsen att anordna internationella tävlingar i Sverige och göra det enklare för jägare från andra europeiska länder att utöva jakt i Sverige, vilket i sin tur kan antas medföra en ökad jaktturism. Återskapande av historiska händelser förekommer i dag endast i mindre utsträckning i Sverige och regeringen anser bl.a. därför att det inte finns skäl att införa det förenklade införseltillståndet för denna verksamhet.

Straff- och processrättsliga frågor

De straffrättsliga bestämmelserna i vapenlagen omfattar olika typer av överträdelser. Den som döms för brott enligt 9 kap. vapenlagen döms antingen för vapenbrott (av viss svårighetsgrad) eller för brott mot vapenlagen. Vapenbrotten behandlar situationer då den som inte har rätt att inneha skjutvapen får ett sådant vapen i sin besittning. Kriminaliseringen syftar ytterst till att förebygga den skada vapen kan orsaka (se prop. 2013/14:226 s. 34 och prop.

2017/18:26 s. 12, jfr också prop. 2023/24:33 s. 19). I vapenlagen regleras även brott som enbart kan begås av legala vapeninnehavare, exempelvis användning av skjutvapnet för annat ändamål än det som innehavaren är berättigad till.

Det finns enligt regeringens mening starka skäl för att så långt som möjligt åstadkomma en tydlig åtskillnad mellan överträdelser av mindre allvarligt slag som typiskt sett begås av legala vapeninnehavare och andra allvarligare brott mot vapenlagen. Regeringen föreslår därför att brottsbeteckningen brott mot vapenlagen ska utgå och att det ska föras in ett antal nya brottsbeteckningar i vapenlagen, enligt följande:

- Brott som avses i hittillsvarande 9 kap. 1 b § ska betecknas *vapenmärkningsbrott*.
- Brott som avses i hittillsvarande 9 kap. 2 § första stycket a ska betecknas *missbruk av rätt att inneha skjutvapen*.
- Brott som avses i hittillsvarande 9 kap. 2 § första stycket d och e ska betecknas *olovlig befattningsmed ammunition* respektive *olovlig befattningsmed vapentillbehör*.
- Brott som avses i hittillsvarande 9 kap. 2 § första stycket f ska betecknas *olovlig vapenhandel* respektive *olovlig vapenförmedling* och *olovlig förmedling av ammunition*.
- Övriga brott som avses i hittillsvarande 9 kap. 2 § och brott som avses i hittillsvarande 9 kap. 3 § ska betecknas *överträdelse av vapenlagen*.

Regeringen gör bedömningen att de nya beteckningarna tydligt preciserar vilka överträdelser som har kriminaliserats, samtidigt som de inte i onödan stigmatiserar den som begått gärningen.

Regeringen föreslår även att bestämmelsen om ringa vapenbrott ska förtydligas på så sätt att begreppet ringa ska ersättas av begreppet mindre allvarligt. Det ändrade uttryckssättet är emellertid inte avsett att innebära någon ändring i sak. Förslaget innebär också att det i lagen förtydligas att de omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av om ett vapenbrott är mindre allvarligt är dels risken för att vapnet skulle komma till brottslig eller annan skadlig användning, dels övriga omständigheter. I författningskommentaren anges som exempel på ett brott som kan vara mindre allvarligt bl.a. den situationen att ett vapenbrott har begåtts av en person som har rätt att inneha vapnet. I ett sådant fall kan det, anför regeringen, ofta antas att risken för att vapnet skulle komma till brottslig eller annan skadlig användning är låg. Det framhålls samtidigt att det förhållandet att brottet begåtts av en person som har rätt att inneha vapnet eller har haft sådan rätt kort tid före brottet inte alltid innebär att brottet ska bedömas som mindre allvarligt. Genom införandet av begreppet övriga omständigheter i bestämmelsen tydliggörs att det alltid måste göras en helhetsbedömning. Någon ändring är inte avsedd i fråga om vilka andra omständigheter som kan leda till att ett vapenbrott anses som mindre allvarligt. Tidigare förarbeten och praxis som avser ringa brott är alltså alljämt relevanta.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att den nya vapenlagen och övriga lagändringar ska träda i kraft den 1 juni 2026. Vid samma tidpunkt ska 1996 års vapenlag upphöra att gälla.

Regeringen föreslår ett antal övergångsbestämmelser. Exempelvis ska den som enligt äldre bestämmelser har tillstånd eller rätt utan tillstånd eller är godkänd eller auktoriserad anses ha motsvarande tillstånd, rätt, godkännande eller auktorisation enligt den nya vapenlagen. Vidare föreslår regeringen att vissa bestämmelser om förutsättningarna för innehavstillstånd ska tillämpas endast på tillstånd som meddelas efter ikraftträdandet.

När det gäller redan meddelade tillstånd att inneha sådana halvautomatiska skjutvapen som inte längre ska vara tillåtna för jakt m.m. anför regeringen att det visserligen är angeläget att tillgången till dessa typer av vapen begränsas men att det skulle vara en mycket ingripande åtgärd, med betydande negativa konsekvenser för laglydiga jägare, att lösa in de aktuella vapnen med tvång. Regeringen anser inte att det är nödvändigt att gå så långt. Den som har ett gällande tillstånd till innehav av det aktuella vapnet för ändamålen jakt och avlivning av fällfångade djur ska även fortsättningsvis få inneha vapnet. Eftersom inga nya tillstånd beviljas för innehav av dessa vapentyper för ändamålen jakt och avlivning av fällfångade djur, i förening med regeringens förslag om en generös möjlighet till frivillig inlösen av vapnen, anser regeringen att syftet att begränsa tillgången till dessa vapentyper kan uppnås på andra sätt. Regeringen föreslår därför att det ska följa av övergångsbestämmelserna att redan meddelade tillstånd att inneha ett halvautomatiskt vapen, t.ex. av typen AR-15, för jakt eller avlivning av fällfångade djur inte ska upphöra att gälla.

Riksdagens tillkännagivanden

När det gäller tillkännagivandet om att fler vapenbrott ska anses som grova (bet. 2017/18:JuU8 punkt 3, rskr. 2017/18:65) har tillkännagivandet tidigare redovisats som slutbehandlat (prop. 2019/20:200 En strängare syn på hantering av vapen och explosiva varor). Riksdagen delade dock inte regeringens uppfattning (bet. 2020/21:KU21, rskr. 2020/21:371). Vapenutredningen har därefter sett över frågan om ändrade kvalifikationsgrunder och gjort bedömningen att kvalifikationsgrunderna för grovt vapenbrott inte behöver ändras. Utredningen lämnade därför inget sådant förslag. Regeringen instämmer i utredningens bedömning och anser att det inte finns anledning att vidta de lagstiftningsåtgärder som följer av tillkännagivandet. Regeringen anser att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Genom uppdraget till den underliggande utredningen samt förslagen i propositionen och det som aviseras i propositionen om kommande förordningsändringar för att utöka den s.k. vapengarderoben anser regeringen att riksdagens fem tillkännagivanden om en översyn av vapenlagstiftningen (bet. 2018/19:JuU29 punkt 9, rskr. 2018/19:298, bet. 2019/20:JuU33 punkt 8, rskr.

2019/20:304, bet. 2020/21:JuU5 punkt 2, rskr. 2020/21:31, bet. 2020/21:JuU30 punkt 7, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 2, rskr. 2021/22:275) är tillgodosedda och därmed slutbehandlade.

Genom förslagen och bedömningarna i propositionen som innebär att reglerna för innehav av helautomatiska vapen och enhandsvapen förenklas och de tidsbegränsade innehavstillstånden för dessa vapen avskaffas anser regeringen att riksdagens fyra tillkännagivanden om tidsbegränsade licenser (bet. 2018/19:JuU29 punkt 15, rskr. 2018/19:298, bet. 2019/20:JuU33 punkt 12, rskr. 2019/20:304, bet. 2020/21:JuU11 punkt 4, rskr. 2020/21:167 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 5, rskr. 2021/22:275) är tillgodosedda och därmed slutbehandlade.

Genom uppdraget till den underliggande utredningen och det som aviseras i propositionen om kommande förordningsändringar för att utöka den s.k. vapengarderoben anser regeringen att riksdagens tre tillkännagivanden om en utökad vapengarderob (bet. 2018/19:JuU29 punkt 20, rskr. 2018/19:298, bet. 2020/21:JuU30 punkt 13, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 9, rskr. 2021/22:275) är tillgodosedda och därmed slutbehandlade.

När det gäller de två tillkännagivandena om en ny tillståndsmyndighet för vapenlicensärenden (bet. 2019/20:JuU33 punkt 5, rskr. 2019/20:304 och bet. 2020/21:JuU30 punkt 5, rskr. 2020/21:398) och tillkännagivandet om en ny tillståndsmyndighet för vapenärenden (bet. 2021/22:JuU28 punkt 3, rskr. 2021/22:275) gör regeringen bedömningen att det mot bakgrund av förslagen i propositionen och de senaste årens arbete för att förbättra handläggningen inte i detta lagstiftningsärende finns skäl att tillmötesgå tillkännagivandena. Regeringen anser att de tre tillkännagivandena är slutbehandlade.

När det gäller dels tillkännagivandet om kortare handläggningstider i vapenlicensärenden (bet. 2019/20:JuU33 punkt 6, rskr. 2019/20:304), dels de två tillkännagivandena om handläggning av vapenlicensärenden (bet. 2020/21:JuU30 punkt 6, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 4, rskr. 2021/22:275) gör regeringen bedömningen att tillkännagivandena genom de åtgärder som regeringen har vidtagit och de förslag som lämnas i propositionen är tillgodosedda och därmed slutbehandlade.

Genom förslagen i propositionen som bl.a. innebär att kravet på synnerliga skäl för innehav av enhandsvapen ska ersättas med ett krav på särskilda skäl i vissa fall anser regeringen att riksdagens tre tillkännagivanden om synnerliga skäl i vapenlagen (bet. 2019/20:JuU33 punkt 13, rskr. 2019/20:304, bet. 2020/21:JuU30 punkt 8, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 6, rskr. 2021/22:275) är tillgodosedda och därmed slutbehandlade.

Av kommittédirektiven Genomförande av ändringarna i EU:s vapen-direktiv och en översyn av vapenlagstiftningen (dir. 2022:40) framgår att utredningen bl.a. kunde överväga om processen vid vapenbyte kan förenklas. Utredningen övervägde frågan men lämnade inte något sådant förslag. Mot denna bakgrund anser regeringen att det i nuläget inte finns tillräcklig anledning att vidta de lagstiftningsåtgärder som följer av riksdagens tre tillkännagivanden om licenshantering vid vapenbyte (bet. 2019/20:JuU33

punkt 14, rskr. 2019/20:304, bet. 2020/21:JuU30 punkt 9, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 7, rskr. 2021/22:275) och att tillkännagivandena därmed är slutbehandlade.

Genom förslagen i propositionen som bl.a. innebär att de godtagbara ändamålen för innehav av skjutvapen för skjutning ska tydliggöras och framgå av lag och att ett tillstånd att inneha ett skjutvapen inte längre ska upphöra att gälla vid byte eller ändring av en vapendel som inte omfattas av tillståndsplikt anser regeringen att riksdagens två tillkännagivanden om krav för vapenlicens (bet. 2020/21:JuU30 punkt 10, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 8, rskr. 2021/22:275) är tillgodosedda och därmed slutbehandlade.

Genom förslagen i propositionen som innebär att enskilda personer som har ett giltigt europeiskt skjutvapenpass utan införseltillstånd ska få medföra jakt- eller tävlingsskjutvapen som är införda i passet vid vistelse i Sverige, för tillfällig användning vid jakt eller tävling i landet, anser regeringen att riksdagens två tillkännagivanden om europeiskt skjutvapenpass (bet. 2020/21:JuU30 punkt 16, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 10, rskr. 2021/22:275) är tillgodosedda och därmed slutbehandlade.

Genom uppdraget till den underliggande utredningen, förslaget i propositionen om ett särskilt bemyndigande som handlar om yrkesmässighetskravet och med konstaterande om att begreppet yrkesmässighet samt vad som ska gälla i fråga om kunskap och laglydnad för att få vapenhandlartillstånd bör definieras på lägre författningsnivå än lag anser regeringen att riksdagens två tillkännagivanden om handel med vapen (bet. 2020/21:JuU30 punkt 17, rskr. 2020/21:398 och bet. 2021/22:JuU28 punkt 11, rskr. 2021/22:275) är tillgodosedda och därmed slutbehandlade.

Genom förslaget i propositionen som innebär att den som överlåter ett skjutvapen ska ha rätt att behålla en ljuddämpare som passar till vapnet under en viss tid anser regeringen att tillkännagivandet om att den som gör sig av med ett vapen bör ha rätt att behålla tillhörande ljuddämpare (bet. 2021/22:JuU11 punkt 2, rskr. 2021/22:148) är tillgodosett och därmed slutbehandlat.

När det slutligen gäller tillkännagivandet om regelverket för vapensamlare (bet. 2021/22:JuU28 punkt 17, rskr. 2021/22:275) anser regeringen att det är tillgodosett genom förslaget i propositionen om att i den nya vapenlagen ta in ett bemyndigande till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om generella villkor för vapensamlares förvaring av tillståndspliktiga skjutvapen. Tillkännagivandet anses därmed slutbehandlat.

Motionerna

Förbudet mot innehav av vissa halvautomatiska vapen vid jakt

I kommittémotion 2025/26:3921 föreslår Ulrika Liljeberg m.fl. (C) att riksdagen ska avslå regeringens förslag i dels den del som innebär ett förbud mot att inneha vissa halvautomatiska vapen för jakt, dels den del som innebär en möjlighet till inlösen av dessa vapen (yrkande 1). Motionärerna föreslår

även ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med eventuella följdändringar samt att i övrigt vidta de åtgärder som krävs för att dessa vapen ska vara tillåtna för jakt (yrkande 2).

Övergångsregler för vissa tillståndskrav

I kommittémotion 2025/26:3919 föreslår Teresa Carvalho m.fl. (S) att riksdagen ska ändra regeringens förslag till övergångsbestämmelser i vapenlagen på det sättet att förbudet mot att inneha vissa halvautomatiska vapen för jakt även ska gälla för tillstånd som redan beviljats (yrkande 1). Motionärerna föreslår även ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med följdändringar som innebär att en enskild person som tidigare beviljats ett sådant tillstånd måste lämna in vapnet mot ersättning (yrkande 2).

Motsvarande två yrkanden framställs även i kommittémotion 2025/26:3923 av Emma Nohrén m.fl. (MP).

Femårstillstånden

I kommittémotion 2025/26:3919 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande till regeringen om att återinföra femårstillstånden för helautomatiska skjutvapen och enhandsvapen för flerskott. Motionärerna anser att ordningen med tidsbegränsade tillstånd har utvecklats på goda grunder med hänsyn till vapnets farlighet och samhällets intresse av att så långt som möjligt kontrollera att de som innehar dessa vapen också har behov av dem.

Det nya tillsynsförfarandet

I kommittémotion 2025/26:3921 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 3 begärs ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med förslag till lagändringar som innebär förtydliganden av det nya tillsynsförfarandet för helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott.

Utskottets ställningstagande

Regeringens förslag om en ny vapenlag syftar till att skapa en tydligare och mer användarvänlig vapenreglering. Utskottet instämmer i behovet av en sådan förändring av vapenlagstiftningen. Som framgår ovan har riksdagen också, på utskottets förslag, riktat ett stort antal tillkännagivanden i vapenfrågor till regeringen, bl.a. om en översyn av vapenlagstiftningen. Utskottet ser därför positivt på att regeringen nu har överlämnat den aktuella propositionen.

Mot regeringens lagförslag har det väckts en motion om avslag på propositionen i de delar som rör förbudet mot att inneha vissa halvautomatiska vapen för jakt och avlivning av fällfångade djur samt möjligheten till inlösen av sådana vapen. Förbudet träffar bl.a. gevär av typen AR-15 och AR-10. Motionärerna föreslår även ett tillkännagivande till regeringen om att

återkomma med eventuella följdändringar samt att i övrigt vidta de åtgärder som krävs för att vapen av denna typ ska vara tillåtna för jakt.

När det gäller invändningarna mot lagförslaget i dessa delar konstaterar utskottet inledningsvis att det är av stor vikt att motverka att våldsbejakande personer får tillgång till vissa typer av skjutvapen, inte minst i ljuset av den allvarliga skolskjutningen i Örebro i februari 2025. Som regeringen anför kan vapen som AR-15 och AR-10 visserligen ha jaktliga fördelar, bl.a. eftersom de på ett enkelt sätt kan anpassas till jägarens individuella behov. Det kan därför finnas ett legitimt intresse för en seriös jägare av att inneha ett sådant vapen. Detta intresse måste dock vägas mot samhällets intresse av att begränsa innehav av denna typ av vapen. Utskottet anser i likhet med regeringen att riskerna med halvautomatiska vapen av detta slag sammantaget är omotiverat stora när de vägs mot de jaktliga fördelarna av sådana vapen. Som regeringen framhåller är det dessutom fullt möjligt att bedriva alla i Sverige förekommande former av jakt med andra typer av skjutvapen. Utskottet instämmer vidare i regeringens bedömning att det i syfte att begränsa tillgången till dessa vapen bör finnas en möjlighet till inlösen av redan införskaffade vapen. Som regeringen föreslår bör ersättning betalas med ett belopp som motsvarar egendomens marknadsvärde vid förvärvstillfället.

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att det inte finns skäl för avslag i de delar som begärs i motion 2025/26:3921 (C) yrkande 1. Därmed finns det inte heller skäl att rikta ett sådant tillkännagivande till regeringen som begärs i samma motion yrkande 2. Utskottet ställer sig därmed bakom lagförslaget i dessa delar och avstyrker motionsyrkandena.

Mot regeringens lagförslag har det även väckts två motioner om ändring i förslaget om en ny vapenlag i den del som rör övergångsregleringen av förbudet mot att inneha vissa halvautomatiska vapen för jakt och avlivning av fällfångade djur. När det gäller redan meddelade tillstånd att inneha dessa skjutvapen för jakt anför regeringen att det visserligen är angeläget att tillgången till denna typ av vapen begränsas men att det skulle vara en mycket ingripande åtgärd, med betydande negativa konsekvenser för laglydiga jägare, att lösa in de aktuella vapnen med tvång. Regeringen anser inte att det är nödvändigt att gå så långt. Den som har ett gällande tillstånd till innehav av det aktuella vapnet för ändamålen jakt och avlivning av fällfångade djur ska därför enligt förslaget även fortsättningsvis få inneha vapnet. Utskottet gör samma bedömning som regeringen i denna fråga. Utifrån det förhållandet att inga nya tillstånd beviljas för innehav av dessa vapentyper för ändamålen jakt och avlivning av fällfångade djur och förbudet dessutom kombineras med en generös möjlighet till frivillig inlösen av vapnen anser utskottet att förslaget innebär en tillräcklig begränsning av tillgången till dessa vapen.

Mot den bakgrunden anser utskottet att det inte finns skäl att ändra regeringens förslag till övergångsbestämmelser i den del som begärs i motionerna 2025/26:3919 (S) yrkande 1 och 2025/26:3923 (MP) yrkande 1. Därmed finns det inte heller skäl att rikta ett sådant tillkännagivande till regeringen som

begärs i dessa respektive motioner yrkande 2. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag i denna del och avstyrker motionsyrkandena.

När det sedan gäller övriga lagförslag har det inte väckts någon motion som går emot att dessa antas. Utskottet anser därför att också dessa lagförslag bör antas av de skäl som anförs i propositionen.

Utskottet har inte några invändningar mot hur regeringen har redovisat riksdagens tillkännagivanden i propositionen.

När det sedan gäller motion 2025/26:3919 (S) yrkande 3 om att återinföra femårstillstånden för helautomatiska skjutvapen och enhandsvapen för flerskott vill utskottet anföra följande. Regeringen har som skäl för att ersätta de tidsbegränsade innehavstillstånden med ett tillsynsförfarande bl.a. anfört att tidsbegränsningen medför såväl administrativt betungande uppgifter som kostnader för legala vapeninnehavare. Den som av någon anledning missar att i tid ansöka om förnyelse av tillståndet riskerar därtill att dömas för vapenbrott om han eller hon har kvar vapnet efter att tillståndet löpt ut. Regeringen gör bedömningen att skälen som talar emot tidsbegränsade innehavstillstånd väger tyngre än de skäl som talar för. Utskottet har inte någon annan uppfattning i frågan och ser därför inte skäl att ta ett initiativ till att ändra regleringen med anledning av motionsyrkandet i fråga, som därför avstyrks.

När det slutligen gäller motion 2025/26:3921 (C) yrkande 3 och begäran om att regeringen ska återkomma med förslag till lagändringar som innebär förtydliganden av det nya tillsynsförfarandet konstaterar utskottet att det även fortsättningsvis behöver göras regelbundna kontroller av personer med tillstånd att inneha helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott för skjutning. Enligt EU:s vapendirektiv ska tillstånd till vapen av detta slag omprövas regelbundet med intervall som inte överstiger fem år. I den nya vapenlagen bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vad det underlag ska omfatta som tillståndshavaren efter ett föreläggande ska lämna in till Polismyndigheten. Utskottet gör bedömningen att närmare föreskrifter om förfarandet lämpligen kan utfärdas på lägre författningsnivå än lag och att det därför inte finns anledning att göra ett sådant tillkännagivande som motionärerna begär. Därmed avstyrks motionsyrkandet.

Reservationer

1. Förbudet mot innehav av vissa halvautomatiska vapen vid jakt, punkt 1 (C)

av Ulrika Liljeberg (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

a) avslår regeringens förslag till

1. vapenlag i de delar det avser 4 kap. 11 § och 14 kap. 3 § och 5 § andra stycket,

2. lag om ändring i vapenlagen (2026:000),

b) ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3921 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkandena 1 och 2 samt avslår proposition 2025/26:141 punkterna 1 i denna del och 2.

Ställningstagande

Jag instämmer i det som regeringen anför i propositionen om att det behövs en modern och ändamålsenlig vapenlagstiftning. Det finns emellertid delar av förslaget till ny vapenlag som saknar just ändamålsenlighet. Legala vapen används, som regeringen själv konstaterar i propositionen, i väldigt låg utsträckning för brottslighet. Ändå väljer regeringen att föreslå begränsningar för vapenägare på så sätt att tillstånd att inneha ett skjutvapen för jakt eller avlivning av fällfångade djur inte längre ska få avse vissa halvautomatiska gevär som är kompatibla med stora vapenmagasin. Man förbinder sig även att ta kostnaderna för inlösen av vapen, medel som enligt min mening hade kunnat göra betydligt större nytta om de i stället använts för att motverka illegala vapen.

Detta förslag är varken proportionerligt eller ändamålsenligt. Det slår mot laglydiga jägare utan att på ett meningsfullt sätt komma åt den grova vapenbrottsligheten. Det finns inga belägg för att en sådan åtgärd skulle ha någon effekt på det dödliga skjutvapenvåldet, som nästan uteslutande utförs med illegalt införda vapen. Argumentationen att dessa vapen skulle vara särskilt farliga för att de kan modifieras till helautomatiska ställer jag mig tveksam till. En sådan modifiering är redan i dag olaglig och inget som legala vapenägare ägnar sig åt. Förslaget riskerar att straffa en hel grupp laglydiga medborgare för en hypotetisk och redan kriminaliserad handling. Alla skjutvapen är till sin

natur mycket farliga. Det viktiga är att se till att de inte innehas av personer som är olämpliga vapenägare, inte att införa godtyckliga förbud.

Vidare är den föreslagna lagtexten problematisk ur ett rättssäkerhetsperspektiv. Begrepp som ”militär typ” och ”militärt magasin” är otydliga och riskerar att leda till tolkningsproblem både för enskilda och för tillämpande myndigheter. Regeringen medger själv att gränsdragningen är komplicerad och att vissa vapen av militär karaktär, som AR-9, inte kommer att omfattas av förbudet. Detta visar på en godtycklig och illa genomtänkt avgränsning. Det är därtill inkonsekvent att föreslå ett förbud med hänvisning till vapnets farlighet och läkageteorin samt vara beredd att lägga miljontals kronor på att lösa in dem men samtidigt låta de redan tillståndsgivna vapnen finnas kvar. Det saknar logik. Förslaget är en onödig, ineffektiv och rättsosäker inskränkning som drabbar landets jägare.

Sammanfattningsvis bör riksdagen dels avslå regeringens förslag till vapenlag i de delar det avser förbudet mot att inneha vissa halvautomatiska vapen för jakt m.m. och möjligheten att lösa in vapnen och få ersättning motsvarande inköpspriset, dels rikta ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med eventuella följdändringar samt i övrigt vidta de åtgärder som krävs för att dessa vapen ska vara tillåtna för jakt.

2. Övergångsregler för vissa tillståndskrav, punkt 2 (S, V, MP)

av Teresa Carvalho (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Mattias Vepsä (S), Gudrun Nordborg (V), Ulrika Westerlund (MP) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

a) antar punkt 6 ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna i regeringens förslag till vapenlag med den ändringen att uttrycket ”4 kap. 5–8 och 11 §§” ska bytas ut mot ”4 kap. 5–8 §§”,

b) ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3919 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 1 och 2 samt

2025/26:3923 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2 samt bifaller delvis proposition 2025/26:141 punkt 1 i denna del.

Ställningstagande

I och med förändringen av Naturvårdsverkets föreskrifter i augusti 2023 ändrades polisens tillämpning och ett stort antal enskilda ansökte om, och beviljades, tillstånd för jakt med vapen som tidigare varit förbjudna. Det gäller

bl.a. det omtalade vapnet AR-15. Det är ett halvautomatiskt gevär med löstagbart magasin som i sitt originalutförande ser ut som en militär automatkarbin. Dess utformning och egenskaper har gjort det populärt bland kriminella och andra våldsbejakande personer. Internationellt har AR-15 använts vid flera masskjutningar och terrordåd. Det är enkelt att i AR-15 sätta in stora löstagbara magasin, med många kulor, som primärt är avsedda för militär användning. När vapnet försetts med större magasin ökar dess eldhastighet och elduthållighet. Vapnet är därutöver till sin konstruktion sådant att det är enkelt att byta ut även andra delar, vilket innebär att innehavaren kan modifiera vapnet och göra det ännu farligare. I dag är det enkelt att få tag på färdiga delar för sådan omvandling, och utvecklingen av 3D-skrivare har ytterligare förenklat denna typ av modifiering.

Efter skolskjutningen på Risbergska i Örebro uttalade företrädare för Tidöpartierna att man avsåg att presentera förslag om att förbjuda innehav av denna typ av halvautomatiska vapen för jakt. I juni 2025 meddelade regeringen att detta förbud, i enlighet med vapenutredningens förslag, skulle komma att omfatta även tidigare beviljade tillstånd. Samtliga ägare av de aktuella vapnen skulle därmed bli tvungna att lösa in dessa mot ersättning. Vapenutredningen hade uppskattat att detta skulle beröra omkring 3 500 jägare.

Regeringen har nu backat och föreslår i propositionen att förbudet mot innehav av dessa halvautomatiska gevär för jakt och avlivning av fällfångade djur endast ska gälla framåt. För tidigare beviljade tillstånd erbjuds en frivillig möjlighet till inlösen.

Vi står bakom att ett förbud införs mot dessa halvautomatiska vapen och att de som löser in sina vapen ersätts fullt ut. Vi vill dock gå längre än regeringen och även förbjuda samt lösa in de halvautomatiska vapen av typen AR-15 och liknande som redan finns i omlopp i och med att tillstånd tidigare beviljats för jakt. Det finns inga prestandaskäl att tillåta AR-vapen och ingen anledning att vara i skogen med vapen som för tankarna till krig och skolskjutningar. Det är stor skillnad om man på hundpromenaden eller svampturen möter en jägare med brutet vapen eller slutstycket i hölstret, jämfört med om man ser någon med ett vapen som för tankarna till skolskjutningar. Det ger inte jägarkåren gott rykte och det riskerar att i stället spä på motsättningarna kring jakt.

Sammanfattningsvis bör riksdagen dels anta punkt 6 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna med en ändring som innebär att förbudet mot att inneha vissa halvautomatiska vapen för jakt m.m. även ska gälla för tillstånd som redan beviljats, dels rikta ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med följdändringar som innebär att en enskild person som tidigare beviljats ett sådant tillstånd måste lämna in vapnet mot ersättning.

3. Femårstillstånden, punkt 4 (S, V, MP)

av Teresa Carvalho (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Mattias Vepsä (S), Gudrun Nordborg (V), Ulrika Westerlund (MP) och Lars Isacsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3919 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi har tidigare i betänkandet ställt oss bakom regeringens lagförslag om vissa förändringar i reglerna när det gäller tillstånd till innehav av helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott och att särskilda tillsynsregler ska gälla för dessa skjutvapen. I grunden är vi dock skeptiska till att ordningen med tidsbegränsade tillstånd, de s.k. femårstillstånden, upphör. Polismyndigheten har framfört att denna ordning har utvecklats på goda grunder med hänsyn till vapnens farlighet och samhällets intresse av att så långt som möjligt kontrollera att de som innehar dessa vapen också har behov av dem. Polisen har också i sitt remissvar understrukit att den skärpta tillsyn som nu ska ersätta femårstillstånden kommer att medföra betydande olägenheter för både allmänheten och myndigheten.

Vi anser att den nya ordningen som innebär att polisen genom förelägganden ska kontrollera om vapeninnehavaren fortfarande har behov av sina vapen är mindre ändamålsenlig än femårstillstånden. Utifrån de helautomatiska vapnens och enhandsvapnens för flerskotts särskilda farlighet är det motiverat med tidsbegränsade tillstånd. Därför anser vi att riksdagen bör tillkännage för regeringen att ordningen med femårstillstånd för helautomatiska skjutvapen och enhandsvapen för flerskott ska återinföras.

4. Det nya tillsynsförfarandet, punkt 5 (C)

av Ulrika Liljeberg (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3921 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Ett av de mest välkomna förslagen i propositionen är avskaffandet av de s.k. femårstillstånden för helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott. Detta minskar den administrativa bördan för Sveriges legala vapenägare, vilket jag ser positivt på.

Regeringen föreslår att ordningen med femårstillstånd ska ersättas med ett nytt tillsynsförfarande där Polismyndigheten vid behov kan förelägga en tillståndshavare att lämna in underlag som styrker ett fortsatt behov av vapnet. Principen är god, men utformningen i propositionen är alltför vag och skapar en ny form av oförutsebarhet. Det framgår nämligen inte vilka kriterier som ska vara avgörande för när Polismyndigheten kan utfärda ett sådant föreläggande. Det framgår inte heller vad underlaget konkret ska bestå av eller inom vilka tidsramar processen ska hanteras. Detta riskerar att leda till en godtycklig och ineffektiv tillämpning. Det är anmärkningsvärt att Polismyndigheten i sitt remissvar framförde att en skärpt tillsyn skulle kunna medföra betydande olägenheter för både allmänheten och myndigheten.

För att det nya systemet ska bli den förenkling som avses, och inte bara en ny form av administrativt krångel, måste regelverket vara tydligt och förutsebart. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med ett förtydligat förslag som närmare specificerar följande:

- kriterier för föreläggande, dvs. vilka omständigheter som kan leda till att Polismyndigheten inleder en behovsprövning
- krav på underlag, dvs. vad som utgör ett godtagbart underlag för att visa fortsatt behov för olika ändamål såsom målskytte och jakt
- process och tidsfrister, där tidsramarna för handläggningen och möjligheten till överklagande tydliggörs.

Jag anser att ett sådant förtydligande är nödvändigt för att säkerställa rätts-säkerheten och förutsägbarheten för enskilda vapenägare.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:141 En ny vapenlag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till vapenlag.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i vapenlagen (2026:000).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i rättegångsbalken.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inregränslagen (1996:701).
8. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete.
9. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.
10. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott.
11. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
12. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).
13. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i postlagen (2010:1045).
14. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2013:283) om bevakning ombord på svenskt fartyg.
15. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:341) om beslut i särskilda regeringsärenden.
16. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i tullagen (2016:253).
17. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:649) om förbud mot innehav av berusningsmedel m.m. vid hem för vård eller boende.
18. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område.

19. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i kustbevakningslagen (2019:32).
20. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2023:339) om ändring i lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område.
21. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i tullbefogenhetslagen (2024:710).
22. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2025:947) om ändring i lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område.

Följdmotionerna

2025/26:3919 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

1. Riksdagen antar regeringens förslag till vapenlag med den ändringen att punkten 6 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha den lydelse som framgår av motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag om följdändringar som innebär att en enskild person som tidigare beviljats tillstånd att inneha ett skjutvapen som avses i förslaget till 4 kap. 11 § vapenlagen måste lämna in detta vapen mot ersättning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag till lagändringar som innebär att femårstillstånden för helautomatiska skjutvapen och enhandsvapen för flerskott återinförs och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3921 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C):

1. Riksdagen avslår dels regeringens förslag till vapenlag i de delar det avser 4 kap. 11 § samt 14 kap. 3 § och 5 § andra stycket, dels regeringens förslag till lag om ändring i vapenlagen (2026:000).
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag om eventuella följdändringar samt i övrigt vidta de åtgärder som behövs och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag till lagändringar som innebär förtydliganden av det nya tillsynsförfarandet för helautomatiska vapen och enhandsvapen för flerskott och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3923 av Emma Nohrén m.fl. (MP):

1. Riksdagen antar regeringens förslag till vapenlag med den ändringen att punkten 6 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha den lydelse som framgår av motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag om följdändringar som innebär att en enskild person som tidigare beviljats tillstånd att inneha ett skjutvapen som avses i förslaget till 4 kap. 11 § vapenlagen måste lämna in detta vapen mot ersättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till vapenlag

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Lagen innehåller följande kapitel:

- Inledande bestämmelser (1 kap.)
- Allmänna bestämmelser om tillstånd (2 kap.)
- Gemensamma bestämmelser om innehav (3 kap.)
- Enskilda personers innehav (4 kap.)
- Organisationers innehav (5 kap.)
- Innehav av ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin (6 kap.)
- Vapenhandlare, vapenmäklare och vapenreparatörer (7 kap.)
- Införsel (8 kap.)
- Utlåning (9 kap.)
- Skjutvapen, ammunition och vapentillbehör i dödsbon och konkursbon (10 kap.)
- Ändring, reparation och skrotning (11 kap.)
- Förvaring och transport (12 kap.)
- Återkallelse och omhändertagande (13 kap.)
- Inlösen (14 kap.)
- Märkning (15 kap.)
- Vapenregister (16 kap.)
- Behandling av personuppgifter i vapenregister och vapenärenden (17 kap.)
- Straff och förverkande (18 kap.)
- Överklagande (19 kap.)
- Bemyndiganden (20 kap.)

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag gäller skjutvapen och vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen samt ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin.

Skjutvapen

3 § Med skjutvapen avses i denna lag vapen med vilka kulor, hagel, harpuner eller andra projektiler kan skjutas ut med hjälp av krutladdningar, kolsyreladdningar, komprimerad luft eller andra liknande utskjutningsmedel.

Föremål som jämföras med skjutvapen

4 § Det som sägs om ett skjutvapen gäller också

1. en anordning som till verkan och ändamål är jämförlig med ett skjutvapen,
2. ett obrukbart vapen som i brukbart skick skulle räknas som ett skjutvapen,
3. ett start- eller signalvapen som laddas med patroner,
4. ett armborst,
5. ett tårgasvapen och andra gasvapen,
6. en tårgasanordning och andra till verkan och ändamål jämförliga anordningar,
7. slutstycken, eldrör, pipor, stommar, lådor, trummor och mantlar till ett skjutvapen, eller en armborststomme med avfyringsanordning,
8. en anordning som kan bäras i handen och är avsedd att med elektrisk ström bedöva människor eller tillfoga dem smärta,
9. en anordning som gör att ett skjutvapen kan användas med annan ammunition än det är avsett för,
10. en anordning som medför att ett skjutvapen som inte är helautomatiskt kan avfyras mer än en gång per avtryckning (*flerskottsanordning*),
11. en anordning, inklusive en programvara, som särskilt har utformats eller modifierats för att styra, avfyra eller på något annat sätt kontrollera ett skjutvapen utan att någon tar fysisk befattning med vapnet i skottögonblicket, och
12. ett obrukbart föremål som i brukbart skick skulle räknas som en sådan anordning som avses i 10 eller 11.

5 § Det som sägs om ett skjutvapen gäller inte

1. en salutkanon som inte kan laddas med gaståta enhetspatroner,
2. ett skjutvapen som har tillverkats före år 1890 och som inte är avsett för gaståta enhetspatroner,
3. en bultpistol avsedd för byggnadsarbete,
4. ett arbetsverktyg avsett för slakt eller för industriellt eller liknande bruk, och
5. en skjutnanordning avsedd för livräddning eller liknande ändamål.

Ammunition

6 § Med ammunition avses i denna lag patroner och projektiler till handvapen som lagen tillämpas på samt tändhattar och andra tändmedel till sådana patroner och projektiler.

7 § Bestämmelser om ammunition som räknas till explosiva varor finns även i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

8 § Denna lag gäller inte

1. hagel och andra massiva kulor,
2. projektiler avsedda för armborst eller för luft-, kolsyre-, fjäder- eller harpunvapen,
3. kolsyrepatroner,
4. patronhylsor utan tändhatt avsedda för handvapen som lagen tillämpas på, och
5. patroner avsedda för start- eller signalvapen.

Vapenmagasin

9 § Med vapenmagasin avses i denna lag ett lösttagbart magasin för ett halvautomatiskt skjutvapen med centralantändning, under förutsättning att magasinet kan innehålla

- fler än 20 patroner, eller
- fler än 10 patroner, om magasinet är möjligt att sätta in i ett skjutvapen vars pipas längd överstiger 30 centimeter eller vars totala längd överstiger 60 centimeter.

Statens innehav av skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin

10 § I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast 15 kap. 5 §, 16 kap. 1–9 §§ och 17 kap. 7 §. Lagen gäller inte ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin som innehas av staten.

I fråga om skjutvapen och ammunition som tillverkas för staten gäller endast 15 kap. 1–4 och 6 §§.

Behörig myndighet och avgifter

11 § Polismyndigheten prövar frågor om tillstånd, godkännande, auktorisation, återkallelse och inlösen enligt denna lag.

12 § Polismyndigheten får ta ut avgift för prövning av en ansökan enligt denna lag eller föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag.

2 kap. Allmänna bestämmelser om tillstånd**Krav på tillstånd**

1 § Tillstånd krävs för att

1. inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin (*innehavstillstånd*),
2. yrkesmässigt bedriva handel med skjutvapen (*vapenhandlartillstånd*),
3. yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition (*vapenmäklartillstånd*),
4. yrkesmässigt ta emot skjutvapen för reparation eller översyn (*vapenreparatörstillstånd*), eller
5. föra in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Sverige (*införseltillstånd*).

Krav på tillstånd gäller även i andra fall om det är särskilt föreskrivet.

Undantag från kraven på tillstånd

2 § Tillstånd krävs inte

1. för den som har fyllt 18 år om ett skjutvapen har en begränsad effekt i förhållande till andra jämförbara skjutvapen (*effektbegränsat vapen*) och vapnet är

- a) ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen eller ett vapen med ett annat liknande utskjutningsmedel och är avsett för målskytte, eller
- b) ett harpunvapen,

2. för verksamhet som omfattas av tillstånd enligt 3 eller 4 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel, eller
3. om det är särskilt föreskrivet.

Förbudna skjutvapen och anordningar

- 3 §** Tillstånd får inte beviljas för
1. ett helautomatiskt enhandsvapen,
 2. ett skjutvapen som särskilt har utformats eller modifierats för att styras, avfyras eller på något annat sätt kontrolleras utan att någon tar fysisk befattning med vapnet i skottögonblicket, eller
 3. en anordning enligt 1 kap. 4 § 10–12.

3 kap. Gemensamma bestämmelser om innehav

Vem som får beviljas innehavstillstånd

- 1 §** Tillstånd att inneha ett skjutvapen får beviljas
1. en enskild person,
 2. en sammanslutning för målskytte som har auktoriserats enligt 5 kap. 5 § eller är ansluten till en sådan auktoriserad sammanslutning,
 3. en huvudman för ett museum som får statsbidrag enligt särskilda föreskrifter eller en huvudman för ett museum som ägs av en kommun, en region eller en stiftelse som står under länsstyrelsens tillsyn, och
 4. ett bevakningsföretag som har auktoriserats enligt lagen (1974:191) om bevakningsföretag.

Grundläggande förutsättningar för tillstånd

2 § Tillstånd att inneha ett skjutvapen får beviljas för särskilt angivna ändamål och endast om det skäligen kan antas att vapnet inte kommer att missbrukas.

Tillstånd att inneha ett skjutvapen för skjutning får beviljas endast om vapnet är lämpat för det ändamål som tillståndet ska avse.

Villkor och tidsbegränsade tillstånd

3 § Tillstånd att inneha ett skjutvapen får förenas med villkor att vapnet ska förvaras på ett visst sätt eller att vapnet ska göras varaktigt obrukbart.

Tillståndet får tidsbegränsas, om det med hänsyn till särskilda omständigheter kan förutses att vapnet inte kommer att behövas varaktigt.

Överlåtelse och förmedling

4 § Ett tillstånd att inneha ett skjutvapen som beviljas någon som ska förvärva ett sådant vapen betecknas förvärvstillstånd. Ett förvärvstillstånd ska upphöra att gälla om vapnet inte har lämnats till förvärvaren inom sex månader från dagen för tillståndet eller den längre tid som bestäms i samband med beslutet.

Ett förvärvstillstånd får förlängas med högst sex månader i taget.

När vapnet har lämnats till förvärvaren övergår tillståndet till att vara ett innehavstillstånd för det vapnet.

5 § Ett skjutvapen får överlåtas eller yrkesmässigt förmedlas endast till den som har tillstånd eller annars har rätt att inneha vapnet.

6 § Vid överlåtelse av ett skjutvapen upphör överlåtarens innehavstillstånd att gälla när vapnet har överlämnats till förvärvaren.

4 kap. Enskilda personers innehav

Lämplighetskrav

1 § En enskild person får beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen om personen med hänsyn till ålder, kunskap, färdigheter, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att inneha vapnet för det ändamål som tillståndet ska avse.

Innehav för skjutning

2 § En enskild person får beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen för skjutning, om personen har behov av vapnet för

1. jakt,
2. målskytte,
3. skydd,
4. avlivning av fällfångade djur, eller

5. ett annat ändamål som avser skjutning (*udda skjutningsändamål*) om behovet inte kan tillgodoses på något annat sätt.

Kravet i första stycket 5 att tillstånd för udda skjutningsändamål endast får beviljas om behovet inte kan tillgodoses på något annat sätt gäller inte ett start- eller signalvapen.

3 § Ett tillstånd att inneha ett skjutvapen för jakt innefattar, om inte annat anges i tillståndet, en rätt att använda vapnet även till övning eller tävling samt till avlivning av djur.

Ett tillstånd att inneha ett skjutvapen för skyddsändamål innefattar, om inte annat anges i tillståndet, en rätt att använda vapnet även till övning och tävling.

Innehav för andra ändamål än skjutning

Allmänna förutsättningar

4 § En enskild person får beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen för andra ändamål än skjutning om

1. vapnet huvudsakligen har samlarvärde, prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde för personen, eller

2. personen har ett behov av vapnet för ett annat ändamål (*udda ändamål som inte avser skjutning*) som inte kan tillgodoses på något annat sätt.

En person som beviljats tillstånd att inneha ett skjutvapen enligt denna paragraf får inte utan särskilt tillstånd använda det för skjutning.

Särskilda förutsättningar för tillstånd till innehav för samling

5 § En enskild person får beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen för samling endast om vapnet omfattas av ett godkänt samlingsområde.

Ett samlingsområde får godkännas om samlingen har en tydlig inriktning och avgränsning.

Ett godkänt samlingsområde får på sökandens begäran ändras i samband med att ett tillstånd att inneha skjutvapen för samling beviljas. Fler än ett samlingsområde får godkännas endast om det finns särskilda skäl.

Krav på att vissa skjutvapen görs obrukbara eller deaktiveras

6 § Följande tillstånd får beviljas endast om skjutvapnet görs varaktigt obrukbart:

1. tillstånd enligt 4 § första stycket 1 att för ett annat ändamål än skjutning inneha ett skjutvapen som huvudsakligen har prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde, eller

2. tillstånd enligt 4 § första stycket 2 att inneha skjutvapen för udda ändamål som inte avser skjutning.

Även om ett skjutvapen inte görs varaktigt obrukbart får tillstånd enligt första stycket beviljas om det finns särskilda skäl för att skjutvapnet ska få behållas i brukbart skick.

Om ett krav på deaktivering är särskilt föreskrivet, får tillstånd som avses i första stycket beviljas endast om skjutvapnet deaktiveras enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga.

Enhandsvapen och helautomatiska vapen

Särskilda förutsättningar för tillstånd

7 § En enskild person får endast om det finns särskilda skäl beviljas tillstånd att inneha ett enhandsvapen, eller en stomme som är avsedd för ett sådant vapen, för

1. jakt,
2. målskytte,
3. avlivning av fällfångade djur, eller
4. andra ändamål än skjutning.

Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl ska särskilt beaktas

1. det ändamål tillståndet ska avse,
2. personens ålder och kunskaper, och
3. det behov personen har av vapnet eller stommen eller det samlarvärde, prydnadsvärde eller särskilda affektionsvärde föremålet har för personen.

Om vapnet eller stommen ska innehas för skjutning ska även personens färdigheter och vapnets lämplighet för ändamålet särskilt beaktas.

8 § En enskild person får endast om det finns synnerliga skäl beviljas tillstånd att inneha

1. ett enhandsvapen eller en stomme som är avsedd för ett sådant vapen för skydd eller udda skjutningsändamål, eller

2. ett helautomatiskt vapen eller en låda som är avsedd för ett sådant vapen.

För att tillstånd enligt första stycket 2 ska beviljas krävs även att innehavet är av betydelse för totalförsvaret eller ett annat angeläget allmänt intresse.

Undantag från de särskilda tillståndskraven

9 § De särskilda tillståndskraven i 7 och 8 §§ gäller inte

1. ett start- eller signalvapen som har tillverkats som ett sådant vapen, eller
2. en stomme eller en låda som är avsedd för ett sådant vapen som avses i 1.

Föreläggande att ge in underlag

10 § En enskild person som har tillstånd att inneha ett helautomatiskt vapen eller ett enhandsvapen för flerskott för skjutning ska, efter föreläggande från Polismyndigheten, ge in underlag till stöd för att personen fortfarande har behov av vapnet.

Halvautomatiska vapen

11 § Ett tillstånd att inneha ett skjutvapen för jakt eller avlivning av fällfångade djur får inte avse ett halvautomatiskt gevär eller en låda som är avsedd för ett sådant vapen, om

1. vapnet är utformat för centralantänd pistolammunition i grövre kaliber än 9 millimeter eller centralantänd gevärsammunition, och
2. ett lösttagbart vapenmagasin av militär typ med kapacitet för fler än 10 patroner kan sättas in i vapnet utan särskild utrustning eller modifiering av vapnet.

5 kap. Organisationers innehav

Sammanslutningar för målskytte

Särskilda förutsättningar för målskyttesammanslutningars tillstånd

1 § En sammanslutning för målskytte får beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen om sammanslutningen

1. uppfyller höga krav på säkerhet i fråga om handhavande av skjutvapen,
2. har behov av vapnet för den skytteverksamhet som sammanslutningen bedriver, och
3. med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att inneha vapnet.

Vid lämplighetsprövning enligt första stycket 3 ska prövningen dessutom avse de fysiska personer som har ett betydande inflytande över sammanslutningen.

En sammanslutning som inte är auktoriserad får beviljas tillstånd endast om den har en stabil organisation och kontinuerlig skytteverksamhet.

2 § Om det sker en förändring av vem som har ett betydande inflytande över en sammanslutning för målskytte med tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin ska sammanslutningen så snart som möjligt anmäla förändringen till Polismyndigheten.

Enhandsvapen och helautomatiska vapen

3 § En sammanslutning för målskytte får beviljas tillstånd att inneha ett helautomatiskt vapen eller en låda som är avsedd för ett sådant vapen endast om innehavet är av betydelse för totalförsvaret.

Om sammanslutningen inte är auktoriserad gäller utöver första stycket att tillstånd att inneha ett enhandsvapen eller ett helautomatiskt vapen eller en stomme eller en låda som är avsedd för ett sådant vapen får beviljas endast om sammanslutningen

1. är ansluten till en auktoriserad sammanslutning för målskytte, och
2. bedriver målskytte med ett sådant vapen enligt den auktoriserade sammanslutningens skyttereglemente.

4 § Bestämmelserna i 3 § gäller inte

1. ett start- eller signalvapen som har tillverkats som ett sådant vapen,
2. ett sådant effektbegränsat vapen som avses i 2 kap. 2 § 1, eller
3. en stomme eller en låda som är avsedd för ett sådant vapen som avses i 1 eller 2.

Auktorisation

5 § En sammanslutning för målskytte får auktoriseras om den har en stabil organisation, kontinuerlig skytteverksamhet och ordning för säker vapenhantering.

6 § Polismyndigheten utövar tillsyn över auktoriserade sammanslutningar för målskytte.

Vid tillsynen ska Polismyndigheten kontrollera att förutsättningarna för auktorisation fortfarande är uppfyllda.

En auktoriserad sammanslutning ska på Polismyndighetens begäran lämna myndigheten de upplysningar om verksamheten som myndigheten behöver för att kunna utöva tillsyn.

Museihuvudmän

Särskilda förutsättningar för museihuvudmäns tillstånd

7 § En museihuvudman får beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen som ska ingå i museets samlingar. Tillstånd får beviljas endast om museihuvudmannen har en godkänd vapenföreståndare enligt 10 §.

Vapnet får inte utan särskilt tillstånd användas för skjutning.

Enhandsvapen och helautomatiska vapen

8 § En museihuvudman får beviljas tillstånd att inneha ett enhandsvapen eller ett helautomatiskt vapen eller, en stomme eller en låda som är avsedd för ett sådant vapen, endast om särskilt höga krav på säker förvaring kan tillgodoses.

9 § Bestämmelserna i 8 § gäller inte

1. ett start- eller signalvapen som har tillverkats som ett sådant vapen,
2. ett sådant effektbegränsat vapen som avses i 2 kap. 2 § 1, eller
3. en stomme eller en låda som är avsedd för ett sådant vapen som avses i 1 eller 2.

Föreståndare och ersättare

10 § En museihuvudman med tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare ska ha en av Polismyndigheten godkänd vapenföreståndare som utövar kontroll enligt 19 §.

En vapenföreståndare som är förhindrad att utöva kontroll får sätta en av Polismyndigheten godkänd ersättare i sitt ställe.

Endast den som med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att utöva kontroll för museihuvudmannens räkning får godkännas som vapenföreståndare eller ersättare.

Auktoriserade bevakningsföretag*Särskilda förutsättningar för auktoriserade bevakningsföretags tillstånd*

11 § Ett auktoriserat bevakningsföretag får beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen, om företaget

1. har en av Polismyndigheten godkänd föreståndare enligt 18 §, och
2. med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämpligt att inneha vapnet.

Vid lämplighetsprövning enligt första stycket 2 som avser en juridisk person ska prövningen dessutom avse de fysiska personer som har ett betydande inflytande över den juridiska personen.

12 § Om det sker en förändring av vem som har ett betydande inflytande över ett auktoriserat bevakningsföretag som är en juridisk person med tillstånd att inneha ett skjutvapen, ska företaget så snart som möjligt anmäla förändringen till Polismyndigheten.

13 § Ett auktoriserat bevakningsföretag får beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen för utlåning till bevakningspersonal med sådant bevakningslånetillstånd som avses i 9 kap. 11 §, om företaget för bevakningsuppdrag har ett behov av vapnet som inte kan tillgodoses på något annat sätt.

Ett sådant tillstånd innefattar, om inte annat anges, rätt att använda vapnet för utbildning av sådan personal.

14 § Ett auktoriserat bevakningsföretag får beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen för utbildning av sådan bevakningspersonal som kan komma att få beväpnas med skjutvapen, om vapnet behövs för utbildningsändamål.

15 § Ett auktoriserat bevakningsföretag får beviljas tillstånd att inneha ett startvapen som behövs för träning av hundar som ska användas vid bevakningsuppdrag.

Enhandsvapen och helautomatiska vapen

16 § Ett auktoriserat bevakningsföretag får beviljas tillstånd att inneha ett enhandsvapen eller en stomme som är avsedd för ett sådant vapen för utbildningsändamål endast om behovet inte kan tillgodoses på något annat sätt.

Ett auktoriserat bevakningsföretag får inte beviljas tillstånd att inneha ett helautomatiskt vapen eller en låda som är avsedd för ett sådant vapen för utbildningsändamål.

17 § Bestämmelserna i 16 § gäller inte

1. ett start- eller signalvapen som har tillverkats som ett sådant vapen,
2. ett sådant effektbegränsat vapen som avses i 2 kap. 2 § 1, eller
3. en stomme eller en låda som är avsedd för ett sådant vapen som avses i 1 eller 2.

Föreståndare och ersättare

18 § Ett auktoriserat bevakningsföretag med tillstånd att inneha ett skjutvapen ska ha en av Polismyndigheten godkänd vapenföreståndare som utövar kontroll enligt 19 §.

En vapenföreståndare som är förhindrad att utöva kontroll får sätta en av Polismyndigheten godkänd ersättare i sitt ställe.

Endast den som med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att utöva kontroll för bevakningsföretagets räkning får godkännas som föreståndare eller ersättare.

Kontroll och hantering av tillståndspliktiga föremål

Kontrollansvar

19 § Styrelsen för en målskottesammanslutning, vapenföreståndaren för en museihuvudman eller vapenföreståndaren för ett auktoriserat bevakningsföretag (*den kontrollansvariga*) ska utöva kontroll över verksamhetens innehav av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare och över att föremålen förvaras på rätt sätt.

Den kontrollansvariga har rätt att hantera de föremål som anges i första stycket.

Den kontrollansvariga har även rätt att hantera tillståndshavarens vapenmagasin.

Vapenhanterare

20 § Den kontrollansvariga enligt 19 § får ge en enskild person (*vapenhanterare*) i uppdrag att inom ramen för verksamheten självständigt hantera skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin för en målskottesammanslutning, en museihuvudmans eller ett bevakningsföretags räkning. Ett sådant uppdrag får ges endast till den som har tillräckliga kunskaper och färdigheter för uppdraget och som

1. har tillstånd att inneha skjutvapen eller föremål av det slag som uppdraget avser, eller

2. Polismyndigheten godkänner som vapenhanterare för uppdraget.

Endast den som med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget får godkännas som vapenhanterare.

Ett uppdrag får inte avse förvaring.

21 § Om en godkänd vapenhanterares uppdrag har upphört ska den kontrollansvariga så snart som möjligt anmäla detta till Polismyndigheten.

6 kap. Innehav av ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin

Innehav utan särskilt tillstånd

1 § Den som har tillstånd eller annars har rätt att inneha ett skjutvapen för skjutning får utan särskilt tillstånd inneha

1. ammunition till vapnet, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser, och

2. ljuddämpare som passar till vapnet.

Den som har tillstånd eller annars har rätt att inneha ett skjutvapen för skjutning eller samling får utan särskilt tillstånd inneha vapenmagasin som passar till vapnet.

Den som har tagit emot ett skjutvapen för reparation, översyn, ändring eller ombyggnad får utan särskilt tillstånd enligt denna lag inneha ammunition under den tid som han eller hon innehar vapnet.

Tillstånd till innehav

2 § En museihuvudman och en enskild person med tillstånd att inneha ett skjutvapen för samling får beviljas särskilt tillstånd att inneha ammunition eller ljuddämpare som passar till vapnet, om det skäligen kan antas att föremålen inte kommer att missbrukas.

En museihuvudman och en enskild person får beviljas tillstånd att inneha ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin för samling om det skäligen kan antas att föremålen inte kommer att missbrukas. För att en museihuvudman ska beviljas tillstånd att inneha ammunition eller ljuddämpare krävs att den har en av Polismyndigheten godkänd vapenföreståndare enligt 5 kap. 10 §.

En enskild person får även i andra fall beviljas tillstånd att inneha ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin, om det skäligen kan antas att föremålen inte kommer att missbrukas och det finns särskilda skäl. Detsamma gäller för en sammanslutning för målskytte.

Rätt att i vissa fall behålla vapenmagasin eller ljuddämpare utan särskilt tillstånd

3 § Den som innehar ett vapenmagasin eller en ljuddämpare utan särskilt tillstånd och som överlåter det skjutvapen som vapenmagasinet eller ljuddämparen passar till, får fortsätta att inneha vapenmagasinet eller ljuddämparen under sex månader från dagen då vapnet överlämnas till förvärvaren.

Om överlåtaren inom samma tid har gett in en ansökan om tillstånd att inneha vapenmagasinet eller ljuddämparen, får överlåtaren utan särskilt tillstånd fortsätta att inneha vapenmagasinet eller ljuddämparen till dess ansökan prövats slutligt eller, om ansökan avslås, till dess tre veckor förflutit sedan beslutet fått laga kraft. Detsamma gäller

1. ett vapenmagasin, om innehavaren inom den tid som anges i första stycket har gett in en ansökan om tillstånd att inneha ett nytt vapen för skjutning eller samling som vapenmagasinet passar till, och

2. en ljuddämpare, om innehavaren inom samma tid har gett in en ansökan om tillstånd att inneha ett nytt vapen för skjutning som ljuddämparen passar till.

Överlåtelse av ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin

4 § Ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin får överlåtas eller yrkesmässigt förmedlas endast till den som har tillstånd eller annars har rätt att inneha föremålen. Om överlåtelsen sker genom ett ombud ska ombudet ha eget tillstånd att inneha skjutvapen.

7 kap. Vapenhandlare, vapenmäklare och vapenreparatörer

Särskilda förutsättningar för tillstånd

1 § Vapenhandlartillstånd, vapenmäklartillstånd eller vapenreparatörstillstånd får beviljas den som med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att bedriva den verksamhet som ett sådant tillstånd ska avse.

Vid lämplighetsprövning som avser en juridisk person ska prövningen, utom när det gäller kravet på kunskap, dessutom avse de fysiska personer som har ett betydande inflytande över den juridiska personen. En juridisk person får beviljas tillstånd endast om den juridiska personen har en av Polismyndigheten godkänd föreståndare enligt 2 §.

Om det sker en förändring av vem som har ett betydande inflytande över en juridisk person med vapenhandlartillstånd, vapenmäklartillstånd eller vapenreparatörstillstånd ska tillståndshavaren så snart som möjligt anmäla förändringen till Polismyndigheten.

Krav på föreståndare

2 § En juridisk person med vapenhandlartillstånd, vapenmäklartillstånd eller vapenreparatörstillstånd ska ha en av Polismyndigheten godkänd föreståndare som ansvarar för verksamheten.

Ersättare för tillståndshavare eller föreståndare

3 § Om den som har vapenhandlartillstånd eller vapenreparatörstillstånd eller, i fråga om en juridisk person, föreståndaren för sådan verksamhet är förhindrad att ansvara för verksamheten, ska han eller hon sätta en av Polismyndigheten godkänd ersättare i sitt ställe.

Om föreståndaren för en juridisk person som har vapenmäklartillstånd är förhindrad att ansvara för verksamheten, får han eller hon sätta en av Polismyndigheten godkänd ersättare i sitt ställe.

Krav på föreståndare eller ersättare

4 § Endast den som uppfyller de krav som anges i 1 § första stycket får godkännas som föreståndare eller ersättare.

Tillståndens innehåll

5 § I ett vapenhandlartillstånd ska det anges vilka typer av skjutvapen och vilket antal av varje typ av skjutvapen tillståndet avser. Tillståndet ger rätt att inneha de vapen som anges där. Tillståndet ger dock inte rätt att inneha andra helautomatiska vapen än sådana som har tagits in för en viss köpare. Tillståndet får förenas med villkor om hur vapnen ska förvaras.

Ett vapenhandlartillstånd ger rätt att inneha ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin.

Bestämmelser om krav på tillstånd för hantering av ammunition som utgör en explosiv vara finns i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

6 § I ett vapenreparatörstillstånd ska det anges vilka typer av skjutvapen och vilket antal skjutvapen tillståndet ger rätt att inneha. Tillståndet får förenas med villkor om hur skjutvapnen ska förvaras.

Underrättelse om tvivelaktiga förvärv

7 § En vapenhandlare eller vapenmäklare ska underrätta Polismyndigheten om varje förvärv eller försök till förvärv av ammunition som vapenhandlaren eller vapenmäklaren anser ha varit tvivelaktigt på grund av transaktionens karaktär eller omfattning.

8 kap. Införsel

Särskilda förutsättningar för införseltillstånd

1 § För tillstånd att föra in skjutvapen till Sverige gäller samma förutsättningar som för tillstånd att inneha vapnen enligt 3–5 kap.

Tillstånd att föra in ammunition eller ljuddämpare får beviljas den som har rätt att inneha föremålen i Sverige, om det skäligen kan antas att föremålen inte kommer att missbrukas.

Införseltillstånd ger rätt till innehav under viss tid

2 § Införseltillstånd ger rätt att i Sverige under den begränsade tid och för det ändamål som anges i tillståndet inneha de skjutvapen, den ammunition och de ljuddämpare som förts hit med stöd av tillståndet. Tillståndet gäller under förutsättning att föremålen förs in inom sex månader från dagen för tillståndet eller den längre tid som bestäms vid beslutet om tillstånd.

Undantag från kravet på införseltillstånd

3 § En enskild person får utan införseltillstånd till Sverige föra in de skjutvapen, den ammunition och de ljuddämpare som personen i Sverige har rätt att inneha för personligt bruk. Detsamma gäller en sådan sammanlutning för målskytte, en sådan museihuvudman och ett sådant bevakningsföretag som har tillstånd att inneha skjutvapen.

4 § En enskild person som har permanent tillstånd från en behörig myndighet i Danmark, Finland eller Norge att där inneha jakt- eller tävlingsskjutvapen för eget bruk får, utan tillstånd, föra med dessa vapen med tillhörande ammunition och ljuddämpare

1. vid vistelse i Sverige för tillfällig användning vid jakt eller tävling här, eller

2. vid resa genom Sverige till Danmark, Finland eller Norge i anslutning till tillfällig användning vid jakt eller tävling i något av dessa länder.

Den som har fört in vapen, ammunition och ljuddämpare för sådan jakt eller tävling i Sverige som avses i första stycket 1 får utan tillstånd inneha föremålen i Sverige under högst tre månader från dagen för införandet.

5 § När det är särskilt föreskrivet får en enskild person som har ett giltigt europeiskt skjutvapenpass, utan tillstånd, medföra skjutvapen som är införda i skjutvapenpasset med tillhörande ammunition och ljuddämpare vid vistelse i Sverige för tillfällig användning vid jakt eller tävling här. Personen ska medföra dokumentation som styrker att föremålen ska användas vid jakt eller tävling i Sverige.

Den som med stöd av första stycket har fört in skjutvapen, ammunition och ljuddämpare i Sverige får utan tillstånd inneha föremålen i Sverige under högst tre månader från dagen för införseln.

Förvar på tullager eller i frizon

6 § Skjutvapen, ammunition och ljuddämpare får inte förvaras på tullager eller i frizon utan medgivande av Polismyndigheten.

Utförsel av vapen som inte får föras in

7 § Skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som en person vid resa fört med till Sverige för personligt bruk men inte haft rätt att föra in, får föras ut om föremålen anmäls i behörig ordning till Tullverket. Om föremålen inte förs ut inom fyra månader efter en sådan anmälan eller inom den längre tid som Tullverket bestämmer, tillfaller föremålen staten och ska behandlas som om de hade förverkats.

Införsel av den som har vapenhandlartillstånd

8 § Den som har rätt att bedriva handel med skjutvapen får beviljas tillstånd att till Sverige föra in sådana vapen som vapenhandlartillståndet omfattar. I fråga om helautomatiska vapen krävs tillstånd för införsel i varje särskilt fall.

Den som har vapenhandlartillstånd får utan särskilt tillstånd enligt denna lag föra in ammunition eller ljuddämpare till Sverige.

9 kap. Utlåning

Allmänna bestämmelser om utlåning

1 § Ett skjutvapen får lånas ut endast i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel. Vid tillåten utlåning har låntagaren rätt att inneha skjutvapnet.

2 § Ett skjutvapen får inte lånas ut till den som kan antas komma att missbruka vapnet.

Korttidsutlåning

När korttidsutlåning får ske

3 § Den som har tillstånd eller annars har rätt att inneha ett skjutvapen får vid enstaka tillfällen låna ut vapnet om

1. utlåningen sker för samma ändamål som långgivarens tillstånd avser,
2. utlåningen sker under högst två veckor, och
3. låntagaren har tillstånd enligt 6 §.

Tillstånd enligt 6 § krävs dock inte om

1. låntagaren har tillstånd att inneha ett skjutvapen av samma typ som lånet avser,

2. skjutvapnet innehas och används under långgivarens uppsikt eller under uppsikt av en sådan sammanslutning för målskytte som avses i 3 kap. 1 § 2, eller

3. lånet avser ett start- eller signalvapen.

4 § Den som har lånat ett skjutvapen enligt 3 § får i sin tur låna ut vapnet endast om det innehas och används under hans eller hennes uppsikt.

5 § En sammanslutning för målskytte med tillstånd att inneha ett skjutvapen får låna ut vapnet vid fler än enstaka tillfällen om

1. förutsättningarna i 3 § är uppfyllda, och
2. vapnet ska innehas och användas vid en sådan övning eller tävling som äger rum under uppsikt av en sådan sammanslutning för målskytte som avses i 3 kap. 1 § 2.

Lånetillstånd

6 § Tillstånd att låna ett skjutvapen (*lånetillstånd*) får beviljas för särskilt angivna ändamål.

Lånetillstånd får beviljas en skild person om

1. det skäligen kan antas att personen inte kommer att missbruka vapnet, och

2. personen har behov av att låna vapnet för det ändamål som ansökan avser.

Lånetillstånd får beviljas endast om det kan antas att 7 och 8 §§ inte kommer att hindra utlåning.

Utlåning till underåriga

7 § Ett skjutvapen får lånas ut till den som är under 18 år endast om

1. vapnet ska användas vid en sådan övning eller tävling som äger rum under uppsikt av en sådan sammanslutning för målskytte som avses i 3 kap. 1 § 2,

2. utlåningen inte avser ett enhandsvapen eller helautomatiskt vapen och vapnet ska innehas av någon som har fyllt 15 år och användas under långivarens uppsikt,

3. utlåningen avser ett effektbegränsat vapen som ska innehas och användas under långivarens uppsikt,

4. utlåningen avser ett start- eller signalvapen som ska användas vid övning eller tävling, eller

5. låntagaren har tillstånd att inneha ett skjutvapen av samma typ.

Särskilda lämplighetskrav

8 § Om innehavet av ett skjutvapen kräver att den enskilde ska ha avlagt skytteprov eller genomgått en viss utbildning eller på annat sätt visat sig vara lämplig att inneha vapnet, får ett sådant vapen lånas ut endast till den som uppfyller dessa krav.

Första stycket gäller dock inte när vapnet ska användas enbart

1. för sådan provskjutning som avses i 10 §,
2. för övning eller tävling på skjutbana, eller
3. vid jakt under långivarens uppsikt.

Enhandsvapen och helautomatiska vapen

9 § Ett enhandsvapen och ett helautomatiskt vapen får lånas ut endast för användning under långivarens uppsikt eller för en sådan övning eller tävling som äger rum under uppsikt av en sådan sammanslutning för målskytte som avses i 3 kap. 1 § 2.

Första stycket gäller dock inte om låntagaren själv har rätt att inneha ett skjutvapen av samma typ eller i fråga om ett start- eller signalvapen.

Vapenhandlares utlåning för provskjutning

10 § En vapenhandlare får under högst två veckor låna ut ett skjutvapen till den som har fyllt 18 år för provskjutning på skjutbana, om provskjutningen äger rum under uppsikt av

1. en sådan sammanslutning för målskytte som avses i 3 kap. 1 § 2,
2. vapenhandlaren eller dennes föreståndare, eller
3. en annan person som har godkänts av Polismyndigheten att utöva uppsikt vid provskjutning.

Kravet på uppsikt gäller inte om låntagaren själv har rätt att inneha ett skjutvapen av den typ som lånet avser eller i fråga om ett start- eller signalvapen.

Endast den som med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppgiften får ges ett sådant godkännande som avses i första stycket 3.

En vapenhandlare får ge en person i uppdrag att utöva uppsikt vid provskjutning enligt första stycket 3 endast om personen har tillräckliga kunskaper och färdigheter för uppdraget.

Utlåning till bevakningspersonal

11 § Ett auktoriserat bevakningsföretag får i samband med bevakningsuppdrag som kräver bevapning låna ut ett skjutvapen till bevakningsföretagets bevakningspersonal. Bevakningsföretaget får dock endast låna ut ett skjutvapen till den som har särskilt tillstånd att som lån inneha skjutvapen för sådant ändamål (*bevakningslånetillstånd*).

Bevakningslånetillstånd får beviljas en enskild person om

1. det skäligen kan antas att personen inte kommer att missbruka ett sådant vapen som ansökan avser, och
2. personen behöver låna vapnet i samband med bevakningsuppdrag som kräver bevapning.

12 § Ett auktoriserat bevakningsföretag får låna ut ett skjutvapen för utbildning under företagets uppsikt till sådan bevakningspersonal som kan komma att få beväpnas med skjutvapen.

Förbud mot utlåning i vissa fall

13 § Ett skjutvapen får inte lånas ut till den från vilken ett skjutvapen har förverkats eller som har fått ett tillstånd att inneha ett skjutvapen återkallat, om inte låntagaren ändå är berättigad att inneha ett vapen av den typ som lånet avser. Om någon har fått ett skjutvapen omhändertaget, får ett vapen av den typ som omhändertagits inte lånas ut till honom eller henne.

Trots första stycket får ett skjutvapen, efter särskilt tillstånd, lånas ut för en sådan övning eller tävling som äger rum under uppsikt av en sådan sammanslutning för målskytte som avses i 3 kap. 1 § 2.

Ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin

14 § Den som har tillstånd eller annars har rätt att låna ett skjutvapen får, utan särskilt tillstånd, under den tid som han eller hon innehar ett vapen som lån för skjutning inneha

1. ammunition till vapnet, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten att låna skjutvapen avser, och
2. ljuddämpare eller vapenmagasin som passar till vapnet.

Den som har tillstånd eller annars har rätt att låna ett skjutvapen för samling får, utan särskilt tillstånd, under den tid som han eller hon innehar ett vapen som lån inneha vapenmagasin som passar till vapnet.

10 kap. Skjutvapen, ammunition och vapentillbehör i dödsbon och konkursbon

1 § Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får utan tillstånd innehas av den som har tagit hand om boet till dess

1. föremålen har överlåtits till någon som har rätt att inneha sådana föremål,
2. föremålen ska överlämnas enligt 2 § eller, i fråga om dödsbon, 14 kap. 4 §, eller
3. i fråga om konkursbon, konkursen har avslutats.

2 § Om skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får Polismyndigheten besluta att föremålen tills vidare ska förvaras av myndigheten eller någon annan som myndigheten anvisar, när det finns särskild anledning till det. Den som har hand om boet är skyldig att efter Polismyndighetens beslut lämna över föremålen till den som ska förvara dem.

3 § Bestämmelser om inlösen av skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som ingår i ett dödsbo finns i 14 kap.

11 kap. Ändring, reparation och skrotning

1 § Ett tillstånd att inneha ett skjutvapen upphör att gälla, om vapnet ändras så att det till funktions- eller verkningsgrad blir ett väsentligt annorlunda vapen. Ett tillstånd upphör dock inte att gälla om

1. innehavaren har vapenhandlartillstånd och även det ändrade vapnet omfattas av tillståndet, eller

2. vapnet ändras endast i fråga om delar som inte omfattas av tillståndsplikt och vapnet fortfarande är lämpligt för ändamålet.

2 § Vid reparation av ett skjutvapen får, utan särskilt tillstånd, en försliten eller på annat sätt oanvändbar vapendel bytas ut mot en ny likadan.

Den som har särskilt tillstånd att inneha slutstycken, eldrör, pipor, stommar, lådor, trummor eller mantlar till skjutvapen eller armborststommar med avfyringsanordningar får utan tillstånd byta ut en sådan del mot en ny likadan, om den utbytta delen lämnas för skrotning och bytet genast anmäls till Polismyndigheten.

3 § För reparation eller översyn får ett skjutvapen lämnas till och tillfälligt innehas av den som har vapenhandlartillstånd eller vapenreparatörs-tillstånd som omfattar vapnet. För reparation eller översyn får ett vapen också lämnas till den som skulle ha rätt att låna och självständigt handha vapnet.

Den som med stöd av första stycket har tagit emot ett skjutvapen får provskjuta vapnet.

4 § Den som får ta emot ett skjutvapen för reparation eller översyn får även ta emot och tillfälligt inneha ett skjutvapen för ändring eller ombyggnad, förutsatt att även det ändrade vapnet omfattas av tillståndet eller rätten att ta emot vapnet. Om åtgärden innebär att skjutvapnet till funktions- eller verkningsgrad blir ett väsentligt annorlunda vapen får vapnet lämnas ut endast om innehavaren visar upp bevis om ett sådant tillstånd som avses i 1 § första stycket.

Den som med stöd av första stycket har tagit emot ett skjutvapen får provskjuta vapnet.

5 § Ett skjutvapen som ska skrotas ska lämnas till Polismyndigheten. Den som lämnar ett skjutvapen för skrotning ska också lämna tillståndsbeviset för vapnet.

12 kap. Förvaring och transport

Allmänna aktsamhetskrav

1 § Den som innehar skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare är skyldig att ta hand om föremålen och förvara dem eller hålla dem under sådan uppsikt att det inte finns risk för att någon obehörig kommer åt dem.

Förvaring

2 § När ett skjutvapen inte används ska det förvaras i ett säkerhetsskåp eller i något annat lika säkert förvaringsutrymme.

Ett effektbegränsat skjutvapen och ett sådant föremål som enligt 1 kap. 4 § jämställs med ett skjutvapen får dock, med undantag för en stomme eller en låda, förvaras på något annat betryggande sätt. Ammunition och ljuddämpare ska förvaras under säkert lås eller på något annat lika betryggande sätt.

3 § Förvaring enligt 2 § av ett föremål som innehåser av en enskild person ska ske i

1. innehavarens stadigvarande bostad, eller
2. en byggnad som är sammanbyggd med och tillgänglig från bostaden.

Om en lika säker förvaring anordnas i någon annan bostad eller lokal som personen har tillgång till får föremålen förvaras där. Vid bedömningen av om förvaringen är lika säker ska det beaktas vilka möjligheter som finns att övervaka den plats där föremålen förvaras. För sådan förvaring krävs en anmälan till Polismyndigheten.

4 § En innehavare får lämna över sitt skjutvapen, sin ammunition eller sin ljuddämpare till någon annan för förvaring, om

1. innehavaren inte själv kan ta hand om föremålen,
2. det framstår som mer lämpligt, eller
3. det annars finns särskilda skäl.

För sådan förvaring krävs tillstånd om inte utlåning i motsvarande fall är tillåten enligt 9 kap. Tillstånd får beviljas endast om förvararen med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig och kan erbjuda en säker förvaring. Tillståndet ska tidsbegränsas.

Den som förvarar vapnet får använda det endast om han eller hon har tillstånd att inneha vapen av samma typ.

5 § När det finns särskild anledning till det får tillstånd att inneha ett skjutvapen även i annat fall än som avses i 3 kap. förenas med villkor om att vapnet ska förvaras på ett visst sätt.

Säkerhetsåtgärder vid förflyttning av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare

6 § Den som skickar eller transporterar skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare ska vidta betryggande åtgärder för att förhindra att någon obehörig kommer åt föremålen. Vapnet ska vara oladdat och, i den utsträckning det är lämpligt, isärtaget och nerpackat.

Medförande av skjutvapen på vissa platser

7 § Ett skjutvapen får medföras på allmän plats endast om vapnet enligt särskilda föreskrifter ingår i utrustning för en viss tjänst eller ett visst uppdrag eller om det annars med hänsyn till vapnets art, syftet med innehavet och övriga omständigheter är att anse som befogat. Detsamma gäller i fråga om ett skjutvapen inom ett skolområde, där grundskole- eller gymnasieundervisning bedrivs, eller i ett fordon på allmän plats.

Transport i samband med skrotning eller inlösen

8 § Den som ska lämna in ett skjutvapen för skrotning enligt 11 kap. 5 § eller lämna in skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin för inlösen enligt 14 kap. får låta den som har eget tillstånd att inneha skjutvapen transportera och överlämna föremålen till Polismyndigheten.

Skyldighet att ge tillträde för kontroll

9 § Den som har tillstånd eller annars har rätt att inneha ett skjutvapen är skyldig att låta Polismyndigheten få tillträde för att kontrollera att förvaringsbestämmelserna följs.

13 kap. Återkallelse och omhändertagande

Återkallelse av tillstånd

1 § Ett tillstånd att inneha ett skjutvapen ska återkallas om

1. tillståndshavaren visat sig vara olämplig att inneha skjutvapen,
2. tillståndshavaren utan godtagbar anledning vägrat Polismyndigheten tillträde för att kontrollera att förvaringsbestämmelserna följs,
3. tillståndshavaren utan godtagbar anledning inte gett in underlag till stöd för fortsatt behov av ett helautomatiskt vapen eller ett enhandsvapen för flerskott i rätt tid,
4. förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller
5. det annars finns skälig anledning att återkalla tillståndet.

Första stycket 1, 2, 4 och 5 gäller också i fråga om införseltillstånd och tillstånd att förvara ett skjutvapen hos någon annan.

2 § Ett tillstånd att inneha ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin ska återkallas om

1. förutsättningarna för tillståndet inte längre finns,
2. tillståndshavaren har missbrukat de föremål som tillståndet gäller, eller
3. det annars finns skälig anledning att återkalla tillståndet.

3 § Ett vapenhandlartillstånd, ett vapenmäklartillstånd och ett vapenreparatörstillstånd ska återkallas om

1. tillståndshavaren inte längre bedriver verksamheten yrkesmässigt,
2. förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller
3. det annars finns skälig anledning att återkalla tillståndet.

Tillståndet får också återkallas om tillståndshavaren har åsidosatt en bestämmelse i denna lag eller en föreskrift eller ett villkor som meddelats med stöd av lagen.

- 4 §** Ett tillstånd att låna ett skjutvapen ska återkallas om
1. tillståndshavaren har visat sig vara olämplig att inneha skjutvapen,
 2. förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller
 3. det annars finns skälig anledning att återkalla tillståndet.

Återkallelse av godkännande

5 § Ett godkännande som föreståndare, vapenföreståndare, ersättare, person som i en vapenhandlares ställe får utöva uppsikt vid provskjutning eller vapenhanterare ska återkallas om förutsättningarna för godkännandet inte längre finns.

Om godkännandet återkallas ska godkännandebeviset lämnas till Polismyndigheten.

Återkallelse av auktorisation

6 § En auktorisation enligt 5 kap. 5 § ska återkallas om förutsättningarna för auktorisationen inte längre finns.

Om auktorisationen återkallas ska auktorisationsbeviset lämnas till Polismyndigheten.

Omhändertagande av skjutvapen, ammunition, vapentillbehör och tillståndsbevis

7 § Polismyndigheten ska besluta att ett skjutvapen med tillhörande ammunition, ljuddämpare, vapenmagasin och tillståndsbevis ska tas om hand, om

1. det finns risk för att vapnet missbrukas, eller
2. det är sannolikt att tillståndet att inneha vapnet kommer att återkallas och särskilda omständigheter inte talar emot ett omhändertagande.

Om risken för missbruk är överhängande, får föremålen tas om hand även utan ett sådant beslut. En sådan åtgärd får vidtas av en polisman, jakttillsynsman som länsstyrelsen förordnat, kustbevakningstjänsteman, tulltjänsteman eller särskilt förordnad tjänsteman vid länsstyrelsen. Åtgärden ska skyndsamt anmälas till Polismyndigheten, som omedelbart ska pröva om omhändertagandet ska bestå.

8 § Om Polismyndigheten har beslutat om omhändertagande enligt 7 §, ska frågan om återkallelse av tillståndet prövas skyndsamt.

Tillståndet är ogiltigt till dess att frågan om återkallelse har prövats.

Återkallas inte tillståndet ska tillståndsbeviset omedelbart lämnas tillbaka.

9 § Om en person medför ett skjutvapen utan att kunna visa att personen har rätt att inneha vapnet, får vapnet omhändertas. En sådan åtgärd får vid-

tas av en polisman, jakttillsynsman som länsstyrelsen förordnat, kustbevakningstjänsteman eller tulltjänsteman.

Sedan en vecka förflutit efter omhändertagandet ska vapnet återställas, om det inte har tagits i beslag eller det tillstånd som medfört rätt att inneha vapnet har återkallats. Detsamma gäller dessförinnan, om personen som medförde vapnet kan styrka sin rätt att ha detta med sig.

10 § Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin som har tagits om hand ska lämnas tillbaka till en person som har rätt att inneha och förfoga över föremålen så snart det skäligen kan antas att det inte längre finns någon risk för missbruk.

Anmälningsskyldighet

11 § En läkare som bedömer att en patient av medicinska skäl är olämplig att inneha ett skjutvapen ska omedelbart anmäla detta till Polismyndigheten. Anmälan behöver inte göras om det med hänsyn till omständigheterna står klart för läkaren att patienten inte har tillstånd att inneha skjutvapen.

Den anmälningsskyldighet som läkare har enligt första stycket gäller även i fråga om en person som genomgår rättspsykiatrisk undersökning eller utredning enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m.

12 § Om Polismyndigheten får kännedom om omständigheter som kan medföra att en person som tillhör hemvärnets personal är olämplig att inneha ett skjutvapen, ska myndigheten omedelbart underrätta Försvarsmakten om dessa omständigheter. Om Säkerhetspolisen får kännedom om sådana omständigheter ska myndigheten i så stor utsträckning som dess verksamhet medger det underrätta Försvarsmakten om dessa.

14 kap. Inlösen

1 § Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin ska lösas in av staten om

1. tillståndet som medför rätt att inneha föremålen har återkallats utan att de samtidigt har förverkats eller tagits i beslag,

2. innehavaren har avlidit,

3. ansökan har avslagits i fråga om tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin som förvärvats genom arv, testamente eller bodelning, eller

4. en domstol har beslutat att skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin, som någon innehar utan att ha rätt till det, inte ska förverkas eller åklagaren i ett sådant fall har beslutat att inte föra talan om förverkande.

Vid återkallelse av ett vapenhandlartillstånd på vapenhandlarens eget initiativ är staten inte skyldig att lösa in vapenhandlarens skjutvapen enligt första stycket 1.

2 § Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin ska inte lösas in om föremålen lämnas för skrotning eller överläts till någon som har rätt att inneha dem och om detta görs inom

1. ett år från det att innehavaren avled, eller

2. tre månader från det att

a) tillståndet som medförde rätt att inneha föremålen återkallades,

b) ansökan om tillstånd avslogs,

c) beslut i förverkandefrågan meddelades av en domstol eller en åklagare, eller

d) beslaget hävdes.

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin ska inte heller lösas in om ansökan om tillstånd att inneha föremålen görs inom den tid som anges i första stycket 1 eller 2. Om ansökan avslås ska föremålen lösas in, om de inte inom tre månader från dagen för beslutet i tillstånds- ärendet överläts till någon som har rätt att inneha dem.

Polismyndigheten får medge förlängning av tidsfristerna i första och andra styckena, varje gång med högst sex månader.

3 § Om en enskild person som har tillstånd att inneha ett skjutvapen som avses i 4 kap. 11 § lämnar in det till Polismyndigheten ska vapnet lösas in av staten.

Ammunition till vapnet som är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser, samt ljuddämpare och vapenmagasin som passar till vapnet, ska också lösas in om föremålen lämnas in samtidigt som vapnet.

4 § En innehavare av skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin som ska lösas in är skyldig att enligt Polismyndighetens beslut lämna över föremålen till myndigheten eller den som myndigheten bestämmer. Om det finns ett tillståndsbevis eller någon annan motsvarande handling, ska även den lämnas till Polismyndigheten.

5 § För skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin som löses in ska ersättning betalas med ett belopp som motsvarar marknadsvärdet.

För föremål som löses in enligt 3 § ska ersättning betalas med ett belopp som motsvarar föremålens marknadsvärde vid förvärvstillfället.

15 kap. Märkning

Märkning vid tillverkning och vissa överlåtelse

1 § Med tillverkning avses i denna lag framställning av ett sådant skjutvapen och en sådan vapendel som anges i 2 och 3 §§. Med tillverkning avses även sådan ändring eller ombyggnad av ett skjutvapen som medför att det till funktions- eller verkningsgrad blir ett väsentligt annorlunda vapen.

2 § Den som tillverkar ett skjutvapen som är avsett att skjuta ut hagel, kulor eller andra projektiler med hjälp av ett antändbart drivämne, ska förse vapnet med en unik märkning som omfattar tillverkarens namn,

landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår, om tillverkningsåret inte framgår av serienumret. Märkningen ska om möjligt även innefatta uppgift om modell.

Märkningen ska vara placerad på skjutvapnets

1. slutstycke eller trumma,
2. eldrör eller pipa,
3. stomme eller låda, och
4. i förekommande fall mantel.

Kravet på märkning gäller inte den som tillverkar ett skjutvapen av vapendelar som redan är märkta på föreskrivet sätt. Kravet gäller inte heller om en vapendel är för liten för att kunna märkas på föreskrivet sätt. Vapendelen ska då märkas med åtminstone ett serienummer eller liknande.

3 § Bestämmelserna i 2 § gäller också den som tillverkar ett obrukbart skjutvapen, om vapnet i brukbart skick skulle utgöra ett sådant skjutvapen som omfattas av samma paragraf.

4 § Den som tillverkar en sådan vapendel som anges i 2 § andra stycket ska förse vapendelen med en märkning i enlighet med 2 §. Detta gäller dock inte om tillverkaren ska infoga vapendelen i ett skjutvapen som ska märkas vid tillverkningen.

5 § När ett sådant skjutvapen eller en sådan vapendel som anges i 2 och 3 §§ överläts från staten till någon annan för permanent civilt bruk ska den myndighet som överlåter föremålet se till att det är märkt på det sätt som anges i 2 §. Föremålet ska också ha en märkning där det framgår att en svensk myndighet har överlåtit det.

Första stycket gäller inte ett skjutvapen som staten har löst in enligt 14 kap.

6 § Den som tillverkar ammunition till ett sådant skjutvapen som anges i 2 § ska märka varje förpackning med komplett ammunition med uppgift om ammunitionstyp, kaliber, varupartiets identifikationsnummer och tillverkarens namn.

Kravet på märkning gäller inte den som har rätt att inneha ett skjutvapen för ändamålet jakt eller målskytte och som laddar ammunition för eget bruk.

Märkning vid införsel

7 § Den som för in ett sådant skjutvapen eller en sådan vapendel som anges i 2 och 3 §§ till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet är märkt på det sätt som anges i 2 §. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Första stycket gäller inte den som tillfälligt, under högst tre månader från dagen för införseln, för in vapen eller vapendelar till Sverige för

1. användning vid jakt eller tävlingsskytte,
2. reparation, översyn, service eller värdering,
3. utställning eller mäsas,
4. resa genom landet, eller

5. användning av företrädare för en annan stats myndighet vid tillfällig tjänstgöring i landet.

8 § Polismyndigheten får efter ansökan medge undantag från skyldigheten enligt 7 § att märka ett skjutvapen eller en vapendel, om föremålet är av särskilt stort historiskt värde och det finns särskilda skäl.

Om ansökan kommer in till Polismyndigheten inom en månad efter införseln gäller inte skyldigheten att märka föremålet enligt 7 § första stycket.

Om Polismyndigheten eller en domstol avslutar ärendet på något annat sätt än genom att bifalla ansökan, ska föremålet märkas inom en månad från det att beslutet eller domen fått laga kraft.

16 kap. Vapenregister

Vapenregistren

1 § Polismyndigheten ska med hjälp av automatiserad behandling föra de separata register som anges i 2–5 §§.

2 § *Vapeninnehavarregistret* ska innehålla uppgift om

1. personer och organisationer med tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin,

2. fysiska personer med ett betydande inflytande över

a) en sammanslutning för målskytte med tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin, eller

b) ett auktoriserat bevakningsföretag som är en juridisk person med tillstånd att inneha skjutvapen,

3. personer som har godkänts som vapenföreståndare, eller som ersättare för vapenföreståndare, för en organisation med tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin,

4. personer som har godkänts som vapenhanterare för en organisation med tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin,

5. personer med tillstånd att låna skjutvapen,

6. personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden,

7. personer som utan tillstånd får inneha skjutvapen som ingår i ett dödsbo eller konkursbo om det innehavda vapnet inte är effektbegränsat, och

8. personer och organisationer som för någon annans räkning får förvara skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare samt, om förvaringen sker hos en skola, uppgift om den person som ansvarar för förvaringen.

Av vapeninnehavarregistret får det inte framgå vilka skjutvapen som Försvarmakten har tilldelat någon som tillhör hemvärnets personal. Registret får inte användas för att göra automatiserade sammanställningar över personer som tillhör hemvärnets personal.

3 § *Vapenregistret* ska innehålla uppgift om de skjutvapen för vilka tillstånd till innehav har beviljats enligt denna lag samt uppgift om skjutvapen som upphittats eller anmälts stulna eller försvunna.

4 § *Registret över vapenhandlare, vapenmäklare och vapenreparatörer* ska innehålla uppgift om

1. personer och organisationer med vapenhandlartillstånd, vapenmäklartillstånd eller vapenreparatörstillstånd,

2. fysiska personer med ett betydande inflytande över en juridisk person som har vapenhandlartillstånd, vapenmäklartillstånd eller vapenreparatörstillstånd,

3. personer som har godkänts som föreståndare, eller som ersättare för föreståndare, för en organisation med vapenhandlartillstånd, vapenmäklartillstånd eller vapenreparatörstillstånd, och

4. personer som har godkänts att i en vapenhandlares ställe utöva uppsikt vid provskjutning.

5 § *Registret över auktoriserade sammanslutningar för målskytte* ska innehålla uppgift om sammanslutningar för målskytte som har auktoriserats enligt denna lag.

6 § Om ett tillstånd att inneha ett skjutvapen är ett förvärvstillstånd enligt 3 kap. 4 § ska detta framgå av vapeninnehavarregistret. Om tillståndet avser ett visst skjutvapen ska det framgå av vapenregistret att vapnet ska förvärvas.

Vapenregistrens ändamål

7 § De register som anges i 2–5 §§ ska ha till ändamål att

1. underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt denna lag, och

2. tillhandahålla sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller beivra brott med anknytning till skjutvapen.

Bevarande och gallring av uppgifter i vapenregister

8 § Uppgifter om ett sådant skjutvapen och en sådan vapendel som avses i 15 kap. ska bevaras i de register som anges i 2–5 §§ i 30 år efter det att vapnet eller vapendelen har skrotats. Om skjutvapnet eller vapendelen har överförs till en mottagare i utlandet ska uppgifterna i stället bevaras i 30 år efter utförelsen, om vapnet eller vapendelen inte dessförinnan har återförts.

Uppgifter om namn, adress och organisations- eller personnummer för den som har getts tillstånd att inneha ett sådant skjutvapen eller en sådan vapendel ska bevaras under samma tid.

När perioden om 30 år har löpt ut ska personuppgifter i vapenregister raderas.

9 § Uppgifter i vapeninnehavarregistret om personer som tillhör hemvärnets personal ska gallras när Försvarsmakten har meddelat att uppgiften inte längre är aktuell.

Utlämnande av uppgifter i vapenregister

10 § Personuppgifter som behandlas i de register som anges i 2–5 §§ och som är nödvändiga för att framställa rättsstatistik ska lämnas till den myndighet som ansvarar för att framställa sådan statistik.

11 § Om det är förenligt med svenska intressen, får personuppgifter som behandlas i de register som anges i 2–5 §§ lämnas till

1. Interpol eller Europol, eller till en polismyndighet eller åklagarmyndighet i en stat som är ansluten till Interpol, om det behövs för att organisationen eller myndigheten ska kunna förebygga, förhindra, upptäcka, utreda eller beivra brott, eller

2. utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst.

Uppgifter får även lämnas till en utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation, om utlämnandet följer av en internationell överenskommelse som Sverige efter riksdagens godkännande har tillträtt.

12 § Säkerhetspolisen, Tullverket och Kustbevakningen får beviljas direktåtkomst till de register som anges i 2–5 §§.

En myndighet som har beviljats direktåtkomst ansvarar för att tillgången till personuppgifter begränsas till vad varje anställd behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Ytterligare föreskrifter om vapenregister

13 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om

1. förande av de register som anges i 2–5 §§,

2. åtkomst till uppgifter i de registren,

3. digital arkivering, och

4. att personuppgifter som behandlas i de registren får lämnas ut även i andra fall än som avses i 10–12 §§.

17 kap. Behandling av personuppgifter i vapenregister och vapenärenden

Förhållandet till annan reglering

1 § Bestämmelserna i detta kapitel kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

Vid behandling av personuppgifter som omfattas av EU:s dataskyddsförordning gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av detta kapitel eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till denna lag.

2 § Vid behandling av personuppgifter som omfattas av brottsdatalagen (2018:1177) gäller bestämmelserna i detta kapitel utöver den lagen.

Personuppgiftsansvar

3 § Polismyndigheten är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i vapenregister och vapenärenden.

Behandling av känsliga personuppgifter

4 § Om uppgifter om en person behandlas, får de kompletteras med känsliga personuppgifter när detta är absolut nödvändigt för syftet med behandlingen. Känsliga personuppgifter får också behandlas om det är nödvändigt för diarieföring eller om uppgifterna har lämnats till Polismyndigheten i en anmälan eller liknande och behandlingen är nödvändig för handläggningen.

Vad som avses med känsliga personuppgifter framgår av artikel 9.1 i EU:s dataskyddsförordning och 2 kap. 11–13 §§ brottsdatalagen (2018:1177).

5 § Det är förbjudet att utföra sökningar i syfte att få fram ett urval av personer grundat på känsliga personuppgifter.

Tillgång till personuppgifter

6 § Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad varje anställd behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Skadestånd vid personuppgiftsbehandling som omfattas av brottsdatalagen

7 § Bestämmelsen om skadestånd i 7 kap. 1 § brottsdatalagen (2018:1177) ska tillämpas om behandling av personuppgifter som omfattas av brottsdatalagen skett i strid med detta kapitel eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till denna lag.

18 kap. Straff och förverkande

Vapenbrott

1 § Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter, yrkesmässigt förmedlar eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för *vapenbrott* till fängelse i högst fem år.

Om brottet med hänsyn till risken för att vapnet skulle komma till brottslig eller annan skadlig användning och övriga omständigheter är att anse som mindre allvarligt, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms också den som har begått gärningen av oaksamhet.

2 § Om ett brott som avses i 1 § första stycket är grovt, döms för *grovt vapenbrott* till fängelse i lägst fyra och högst sju år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. vapnet har innehafts på allmän plats eller på en annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats,

2. vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,

3. innehavet, överlåtelsen, förmedlingen eller utlåningen har avsett flera vapen,

4. vapnet har innehafts i en sådan miljö att det typiskt sett kan befaras komma till brottslig användning, eller

5. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om ett brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms för *synnerligen grovt vapenbrott* till fängelse i lägst sex och högst tio år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen, förmedlingen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen eller flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet.

Vid bedömningen enligt första och andra styckena ska ett enhandsvapen anses vara av särskilt farlig beskaffenhet, om det är kraftfullt eller har en särskilt farlig konstruktion eller utformning.

Vapenmärkningsbrott

3 § Den som uppsåtligen bryter mot någon av bestämmelserna om märkning i 15 kap. 2, 3, 4, 7 eller 8 § döms för *vapenmärkningsbrott* till böter eller fängelse i högst ett år. Detsamma gäller den som uppsåtligen förfalskar eller utan lov utplånar, avlägsnar eller ändrar sådan märkning.

Till ansvar för brott mot någon av bestämmelserna om märkning i 15 kap. 7 eller 8 § döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 2 §.

Missbruk av rätt att inneha skjutvapen

4 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet missbrukar rätten att inneha ett skjutvapen genom att använda det för något annat ändamål än det som han eller hon är berättigad till, döms för *missbruk av rätt att inneha skjutvapen* till böter eller fängelse i högst sex månader.

Olovlig befattning med ammunition och vapentillbehör

5 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet innehar ammunition utan att ha rätt till det döms för *olovlig befattning med ammunition* till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som överlåter eller yrkesmässigt förmedlar ammunition till någon som inte har rätt att inneha den.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar för otillåtet innehav av ammunition.

6 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet innehar ljuddämpare eller vapenmagasin utan att ha rätt till det döms för *olovlig befattning med vapentillbehör* till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma

gäller den som överlåter eller yrkesmässigt förmedlar ljuddämpare eller vapenmagasin till någon som inte har rätt att inneha föremålen.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar för otillåtet innehav av ljuddämpare eller vapenmagasin.

Olovlig handel och förmedling

7 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bedriver handel med skjutvapen utan tillstånd döms för *olovlig vapenhandel* till böter eller fängelse i högst sex månader.

8 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet yrkesmässigt förmedlar skjutvapen utan tillstånd döms för *olovlig vapenförmedling* till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet yrkesmässigt förmedlar ammunition utan tillstånd döms för *olovlig förmedling av ammunition* till böter eller fängelse i högst sex månader.

Andra överträdelser av vapenlagen

9 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. bryter mot någon av bestämmelserna om överlämnande till förvaring hos någon annan i 12 kap. 4 § första stycket eller om transport i 12 kap. 6 § eller mot villkor i fråga om förvaring av skjutvapen som meddelats med stöd av denna lag,

2. bryter mot någon av bestämmelserna om förvaring i 12 kap. 1, 2 eller 4 § i fråga om skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som innehas av en sammanslutning för målskytte, en museihuvudman eller ett auktoriserat bevakningsföretag eller i fråga om skjutvapen som innehas av en vapenhandlare,

3. förvarar ett skjutvapen eller en ljuddämpare åt någon annan utan att det finns ett tillstånd till förvaringen, eller bryter mot bestämmelserna om användning vid förvaring i 12 kap. 4 § andra stycket,

4. medför ett skjutvapen i strid med bestämmelserna i 12 kap. 7 §, eller

5. bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 20 kap. 7 § genom att olovligen överföra skjutvapen eller ammunition till ett annat land.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar för överträdelse av bestämmelserna i 12 kap. 7 §.

Till ansvar för otillåten förvaring av skjutvapen åt någon annan döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 2 §.

10 § Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 20 kap. 8 § 1 genom att inte på föreskrivet sätt anmäla utförsel eller utlåning av skjutvapen.

Straffbestämmelser i annan lag

11 § Bestämmelser om straff för olovlig införsel av skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare och för försök till sådant brott finns i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Förverkande och beslag

12 § Ett skjutvapen som har varit föremål för brott som avses i 1–4 §§ ska förverkas om ett förverkande inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som har varit föremål för brott som avses i 5 § första stycket eller 6 § första stycket. I stället för egendomen får dess värde förverkas. Om ett skjutvapen förverkas får även ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som hör till vapnet förverkas.

Även vinster från brott enligt denna lag ska förverkas, om ett förverkande inte är uppenbart oskäligt.

13 § Jakttillsynsmän som förordnats av länsstyrelsen samt personal vid Kustbevakningen och Tullverket eller särskilt förordnade tjänstemän vid länsstyrelsen har samma befogenhet som polismän att ta sådan egendom i beslag som skäligen kan antas bli förverkad enligt denna lag.

Åtal

14 § Om någon frivilligt lämnar in skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin till Polismyndigheten, får åtal för olovligt innehav av egendomen väckas mot honom eller henne av åklagaren endast om det är motiverat från allmän synpunkt.

Försök, förberedelse och stämpling

15 § För försök, förberedelse eller stämpling till grovt vapenbrott eller synnerligen grovt vapenbrott döms det till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

19 kap. Överklagande

1 § Polismyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

2 § Ett beslut som gäller en fysisk person överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets personen var folkbokförd vid tidpunkten för beslutet.

Övriga beslut överklagas till den förvaltningsrätt inom vars domkrets det första beslutet i ärendet fattades.

3 § Polismyndighetens eller en domstols beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart, om inte annat beslutas.

Polismyndighetens beslut om återkallelse av vapenhandlartillstånd, återkallelse av vapenmäklartillstånd, återkallelse av vapenreparatörs-tillstånd eller återkallelse av auktorisation ska dock gälla omedelbart endast om Polismyndigheten anger det i beslutet. Polismyndigheten får bestämma att beslutet ska gälla omedelbart om det finns särskilda skäl för det.

Polismyndighetens eller en domstols beslut som rör märkning av skjutvapen eller vapendelar av särskilt stort historiskt värde ska, trots första stycket, inte gälla omedelbart.

20 kap. Bemyndiganden

Föreskrifter som rör lagens och vissa bestämmelsers tillämpningsområde

Utvidgning av lagens tillämpningsområde

1 § Regeringen får meddela föreskrifter om att denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 3 och 4 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet.

Inskränkning av lagens tillämpningsområde

2 § Regeringen får meddela föreskrifter om att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som en företrädare för en annan stats myndighet eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige.

3 § Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, Försvarsmakten får i enskilda fall besluta att lagen inte ska gälla skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som innehas av en främmande stats militära styrka som befinner sig i Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering.

Undantag från bestämmelser om tillstånd

4 § Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla innehav av skjutvapen, ljuddämpare eller vapenmagasin som lämnats över från staten till

- statligt anställda eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,
- den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller
- frivilliga försvarsorganisationer,

2. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 och 2 §§ inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, och

3. att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som medförs till Sverige enligt 8 kap. 5 §, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen.

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från kravet på tillstånd för att inneha start- eller signalvapen.

Effektbegränsade skjutvapen

6 § Regeringen får meddela föreskrifter om att anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 2 § 1.

Föreskrifter om krav på tillstånd i vissa fall

7 § Regeringen får meddela föreskrifter om att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land.

Föreskrifter om krav på anmälan i vissa fall

8 § Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,
2. skyldighet att till Polismyndigheten anmäla förlust av skjutvapen, och
3. skyldighet att anmäla att skjutvapen ingår i tillgångarna i ett dödsbo eller konkursbo.

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att till Polismyndigheten anmäla

1. överlåtelse, och
2. att förvärv av skjutvapen inte skett inom föreskriven tid.

Föreskrifter om innehavstillstånd, lånetillstånd och därmed sammanhängande frågor*Förutsättningar för tillstånd*

10 § Regeringen får meddela föreskrifter om

1. att tillstånd att inneha vissa skjutvapen som huvudsakligen har prydnavärde eller särskilt affektionsvärde eller för udda ändamål som inte avser skjutning, får beviljas endast om vapnet har deaktiverats enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga,
2. att tillstånd att inneha vissa skjutvapen för udda ändamål som inte avser skjutning får beviljas endast om det finns synnerliga skäl, och
3. undantag från de förutsättningar som ska vara uppfyllda för tillstånd att inneha skjutvapen vid ansökan om förnyelse av ett tidsbegränsat tillstånd.

11 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som ska vara uppfyllda för tillstånd att inneha eller låna skjutvapen.

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad det underlag ska omfatta som tillståndshavaren enligt 4 kap. 10 § ska ge in till Polismyndigheten.

Varaktigt obrukbara skjutvapen

13 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav på tekniska åtgärder som ska vidtas för att ett skjutvapen ska anses vara varaktigt obrukbart i den mening som avses i 3 kap. 3 § och 4 kap. 7 §.

Förvärv i en annan stat än den där förvärvaren bor

14 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. förutsättningar för och förfaringssätt vid medgivande av att personer bosatta i Sverige ska få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land, och

2. krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land ska underrätta den staten om förvärvet.

Europeiskt skjutvapenpass

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utfärdande av ett europeiskt skjutvapenpass till den som har tillstånd att inneha ett skjutvapen i Sverige.

Auktorisation av sammanslutningar för målskytte

16 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kraven för auktorisation av sammanslutningar för målskytte enligt 5 kap. 5 §.

Vapenföreståndare och ersättare för museihuvudmän och bevakningsföretag

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på kunskap för att bli godkänd som vapenföreståndare eller ersättare för en museihuvudman eller ett auktoriserat bevakningsföretag.

Föreskrifter om vapenhandlartillstånd, vapenmäklartillstånd, vapenreparatörstillstånd och därmed sammanhängande frågor

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. krav på kunskap för att få vapenhandlartillstånd, vapenmäklartillstånd eller vapenreparatörstillstånd och vad som i övrigt ska gälla vid sådan verksamhet, och

2. villkoren för att en verksamhet som rör handel med skjutvapen eller reparation eller översyn av skjutvapen ska anses bedrivas yrkesmässigt.

19 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på vapenhandlare och vapenmäklare att

1. föra förteckningar och hålla dem tillgängliga för Polismyndigheten,

2. lämna upplysningar till Polismyndigheten om inköpta och sålda vapen, befintligt vapenlager eller andra förhållanden som är av betydelse för myndighetens tillsyn, och

3. anmäla transaktioner.

Föreskrifter om övriga förutsättningar för tillstånd

20 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de övriga förutsättningar som ska vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag.

Föreskrifter om ändring och reparation

21 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som utöver bestämmelserna i 11 kap. ska gälla vid ändring och reparation av skjutvapen.

Föreskrifter om förvaring och transport

22 § Regeringen får meddela föreskrifter om

1. förutsättningarna för tillstånd till överlämnande för förvaring enligt 12 kap. 4 § till juridiska personer, och

2. undantag från kravet på anmälan för förvaring enligt 12 kap. 3 § andra stycket.

23 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. krav på vapensamlares, målskyttesammanslutningars, museihuvudmäns, vapenhandlares, vapenreparatörers och gymnasieskolors förvaring av skjutvapen och på målskyttesammanslutningars förvaring av ammunition eller ljuddämpare, och

2. vad som utöver bestämmelserna i 12 kap. ska gälla i fråga om transport av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

Föreskrifter om avgifter

24 § Regeringen får meddela föreskrifter om storleken på de avgifter som får tas ut enligt 1 kap. 12 §.

Föreskrifter om vissa bevis och intyg

25 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. krav på att intyg om uppdrag som vapenhanterare, om lån av skjutvapen eller om uppdrag enligt 12 kap. 8 § ska lämnas eller visas upp,

2. krav på att bevis om tillstånd eller godkännande enligt denna lag ska medföras, visas upp eller lämnas till Polismyndigheten, och

3. undantag från krav på att lämna eller omhändertaga bevis eller annan motsvarande handling.

Föreskrifter om böter

26 § Regeringen får meddela föreskrifter om att den som bryter mot föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag ska dömas till böter.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.
2. Genom lagen upphävs vapenlagen (1996:67).
3. Den som vid lagens ikraftträdande har tillstånd eller rätt utan tillstånd eller är godkänd eller auktoriserad enligt den upphävda vapenlagen (1996:67) eller med stöd av övergångsbestämmelser till den lagen anses ha motsvarande tillstånd, rätt, godkännande eller auktorisation enligt den nya lagen.
4. Den som vid lagens ikraftträdande innehar en anordning som avses i 2 kap. 3 § 3 har rätt att inneha den till utgången av september 2026.
5. Bestämmelsen i 4 kap. 10 § tillämpas inte på tillstånd som har beviljats före ikraftträdandet.
6. Bestämmelserna i 4 kap. 5–8 och 11 §§ samt 5 kap. 3, 8 och 16 §§ om tillstånd att inneha skjutvapen, stommar och lådor ska inte tillämpas på tillstånd som har beviljats före ikraftträdandet.
7. Bestämmelsen i 16 kap. 2 § första stycket 2 om registrering av personer som har ett betydande inflytande över en sammanslutning för målskytte eller ett auktoriserat bevakningsföretag och bestämmelsen i 16 kap. 4 § 2 om registrering av personer som har ett betydande inflytande över en organisation med vapenreparatörstillstånd ska endast tillämpas om lämplighetsprövningen av personen har skett efter ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (2026:000)

Härigenom föreskrivs i fråga om vapenlagen (2026:000)

dels att 14 kap. 3 § ska upphöra att gälla,

dels att 14 kap. 5 § ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt 2026:000

Föreslagen lydelse

14 kap.

5 §¹

För skjutvapen, ammunition, ljud-
dämpare eller vapenmagasin som
löses in ska ersättning betalas med
ett belopp som motsvarar
marknadsvärdet.

*För föremål som avses i 3 § som
löses in ska en ersättning betalas
med ett belopp som motsvarar
föremålets marknadsvärde vid
förvärvstillfället.*

För skjutvapen, ammunition, ljud-
dämpare eller vapenmagasin som
löses in ska ersättning betalas med
ett belopp som motsvarar
marknadsvärdet.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2028.

¹ Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

3 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 18 b § rättegångsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

18 b §¹

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation får även användas i syfte att utreda vem som skäligen kan misstänkas för brott som avses i andra stycket, om åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen.

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får användas vid en förundersökning om

1. ett brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i fyra år,

2. grovt dataintrång enligt 4 kap. 9 c § andra stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,

3. våldtäkt eller våldtäkt mot barn enligt 6 kap. 1 § första stycket eller 4 § första eller andra stycket brottsbalken,

4. grovt bedrägeri enligt 9 kap. 3 § brottsbalken, om gärningen har begåtts med hjälp av elektronisk kommunikation och det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,

5. utpressning enligt 9 kap. 4 § första stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,

6. grov utpressning enligt 9 kap. 4 § andra stycket brottsbalken,

7. allmänfarlig ödeläggelse eller grovt sabotage enligt 13 kap. 3 § första stycket eller 5 § brottsbalken,

8. krigsanstiftan eller grovt utlandsspioneri enligt 19 kap. 2 eller 6 b § brottsbalken,

9. grovt narkotikabrott enligt 3 § första stycket narkotikastrafflagen (1968:64),

10. grovt vapenbrott enligt 9 kap. 1 a § första stycket vapenlagen (1996:67),

10. grovt vapenbrott enligt 18 kap. 2 § första stycket vapenlagen (2026:000),

11. grov narkotikasmuggling, grov vapensmuggling eller grov smuggling av explosiv vara enligt 6 § tredje stycket, 6 a § tredje stycket eller 6 b § tredje stycket lagen (2000:1225) om straff för smuggling,

12. grovt brott enligt 29 a § första stycket lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor,

13. grovt penningtvättsbrott eller näringspenningtvätt, grovt brott, enligt 5 § eller 7 § andra stycket lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,

14. terroristbrott enligt 4 § terroristbrottslagen (2022:666),

15. ett brott som avses i 18 a § andra stycket 3, 4, 7, 8, 10, 13, 14, 17 eller 18,

¹ Senaste lydelse 2023:534.

16. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 1, 3, 6–12, 14 eller 15, om en sådan gärning är belagd med straff,

17. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 2, 4, 5 eller 13, om en sådan gärning är belagd med straff och det kan antas att gärningens straffvärde överstiger fängelse i ett år,

18. ett annat brott, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i fyra år, eller

19. flera brott, om

a) det kan antas att samtliga brott har begåtts av en och samma person,

b) det kan antas att den samlade brottslighetens straffvärde överstiger fängelse i fyra år,

c) det kan antas att vart och ett av brotten har utgjort ett led i en brottslighet som har utövats i organiserad form eller systematiskt, och

d) det för vart och ett av brotten inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i sex månader eller det är fråga om försök, förberedelse eller stämpling till ett sådant brott, om en sådan gärning är belagd med straff.

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får endast avse ett telefonnummer eller en annan adress eller en viss elektronisk kommunikationsutrustning som

1. det finns särskild anledning att anta att gärningsmannen eller någon annan som har medverkat till brottet eller brotten under den tid som tillståndet avser har använt eller kommer att använda, eller

2. det finns synnerlig anledning att anta att gärningsmannen eller någon annan som har medverkat till brottet eller brotten under den tid som tillståndet avser har kontaktat eller kommer att kontakta.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

Härigenom föreskrivs att 36 g § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

36 g §¹

Om någon är skäligen misstänkt för att före femton års ålder ha begått ett brott som anges i andra stycket och åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen, får hemlig rumsavlyssning enligt 27 kap. 20 d § första stycket rättegångsbalken användas för att utreda brottet.

Hemlig rumsavlyssning enligt denna paragraf får användas vid en utredning om

1. ett brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i fem år,

2. människorov enligt 4 kap. 1 § första stycket brottsbalken,

3. grovt vapenbrott enligt 9 kap. 3. grovt vapenbrott enligt 1 a § första stycket vapenlagen 18 kap. 2 § första stycket vapenlagen (1996:67), lagen (2026:000),

4. grov vapensmuggling eller grov smuggling av explosiv vara enligt 6 a § tredje stycket eller 6 b § tredje stycket lagen (2000:1225) om straff för smuggling,

5. grovt brott enligt 29 a § första stycket lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor,

6. terroristbrott enligt 4 § terroristbrottslagen (2022:666),

7. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 1–6, om en sådan gärning är belagd med straff, eller

8. ett annat brott, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i fem år.

Vid tillämpningen av denna paragraf gäller bestämmelserna i 27 kap. 20 e § andra och tredje styckena rättegångsbalken om vilken plats ett tillstånd till hemlig rumsavlyssning får avse och när ett sådant tillstånd får avse den skäligen misstänkte i stället för en viss plats.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

¹ Senaste lydelse 2025:861.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

I fråga om vapen och andra föremål som vapenlagen (1996:67) är tillämplig på gäller föreskrifterna där i stället för denna lag.

3 §²

I fråga om vapen och andra föremål som vapenlagen (2026:000) är tillämplig på gäller föreskrifterna där i stället för denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1990:413.

² Senaste lydelse 1996:69.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

Härigenom föreskrivs att 1 b, 3, 4 och 6 §§ lagen (1992:1300) om krigsmateriel¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 b §²

I 2 a kap. vapenlagen (1996:67) finns bestämmelser om märkning av vapen och vapendelar vid tillverkning och införsel samt om märkning av förpackning med ammunition vid tillverkning.

I 15 kap. vapenlagen (2026:000) finns bestämmelser om märkning av vapen och vapendelar vid tillverkning och införsel samt om märkning av förpackning med ammunition vid tillverkning.

3 §³

Krigsmateriel får inte tillverkas här i landet utan tillstånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från detta tillståndskrav för

1. ändring eller ombyggnad av skjutvapen i de fall som avses i 4 kap. 1 § vapenlagen (1996:67),
1. ändring eller ombyggnad av skjutvapen i de fall som avses i 11 kap. 1 § vapenlagen (2026:000),
2. tillverkning av enstaka skjutvapen och av ammunition för tillverkarens eget bruk,
3. årlig tillverkning för medicinska eller farmaceutiska ändamål eller för forskningsändamål av högst 100 gram kemiska produkter som klassificeras som krigsmateriel.

4 §⁴

Verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel, uppfinningar rörande krigsmateriel och metoder för framställning av sådan materiel samt verksamhet som avser tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet får inte bedrivas här i landet utan tillstånd.

Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller utom landet bedriva sådan verksamhet utan tillstånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från tillståndskravet enligt första och andra styckena i fråga om sådan handel med skjutvapen eller yrkesmässig förmedling av skjutvapen eller ammunition som regleras i vapenlagen (1996:67) eller sådan

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från tillståndskravet enligt första och andra styckena i fråga om

1. sådan handel med skjutvapen, ljuddämpare eller vapenmagasin eller yrkesmässig förmedling av skjutvapen eller ammunition som

¹ Lagen omtryckt 1997:689.

² Senaste lydelse 2011:469.

³ Senaste lydelse 2018:135.

⁴ Senaste lydelse 2023:371.

hantering av ammunition eller annan explosiv vara som regleras i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

regleras i vapenlagen (2026:000), eller

2. sådan hantering av ammunition eller annan explosiv vara som regleras i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

6 §⁵

Krigsmateriel får inte föras ut ur landet och tekniskt bistånd får inte lämnas till någon utanför landet utan tillstånd, om inte annat följer av denna lag eller annan författning. I fråga om programvara och tekniskt bistånd likställs med utförsel en överföring till utlandet genom telekommunikation eller på annat liknande sätt.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på tillstånd enligt första stycket, när det gäller utförsel av krigsmateriel ur landet eller lämnande av tekniskt bistånd utanför landet till ett annat land inom EES eller Amerikas förenta stater

1. om det är fråga om transitering,
2. om den som för ut krigsmaterielen ur landet eller lämnar det tekniska biståndet utanför landet eller mottagaren är en del av ett statligt organ eller en del av försvarsmakten,
3. om det är fråga om leveranser som Europeiska unionen, Nato, Internationella atomenergiorganet (IAEA) eller andra mellanstatliga organisationer gör i syfte att fullgöra sina uppdrag,
4. om utförseln eller lämnandet är nödvändigt för att genomföra ett samverkande program för krigsmateriel och tekniskt bistånd mellan EES-länder,
5. om utförseln eller lämnandet är kopplat till humanitär hjälp vid en katastrof eller som gåva i en nödsituation, och
6. om utförseln eller lämnandet är nödvändigt för eller efter reparation, underhåll, utställning eller demonstration.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utförsel av

1. skjutvapen *och* tillhörande ammunition för enskild persons räkning samt skjutvapen och därtill hörande ammunition för användning vid jakt, tävling eller övning utom riket,
2. skjutvapen för reparation, översyn eller annan liknande åtgärd,
3. skjutvapen som förts in i landet för åtgärd som avses i 2,
1. skjutvapen, tillhörande ammunition *och ljuddämpare* för enskild persons räkning samt skjutvapen och därtill hörande ammunition *och ljuddämpare* för användning vid jakt, tävling eller övning utom riket,
2. skjutvapen *och ljuddämpare* för reparation, översyn eller annan liknande åtgärd,
3. skjutvapen *och ljuddämpare* som förts in i landet för åtgärd som avses i 2, och

⁵ Senaste lydelse 2024:540.

4. sådana jakt- och tävlings-skjutvapen och tillhörande ammunition som har förts in i landet i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 13 § b vapenlagen (1996:67).

4. sådana jakt- och tävlings-skjutvapen och tillhörande ammunition *och ljuddämpare* som har förts in i landet i enlighet med bestämmelserna i 8 kap. 4 eller 5 § vapenlagen (2026:000).

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

7 Förslag till lag om ändring i inregränslagen (1996:701)

Härigenom föreskrivs att 2 och 4 §§ inregränslagen (1996:701)¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:41 *Föreslagen lydelse*

2 §

Lagen är tillämplig endast på följande varor:

1. krigsmateriel som avses i lagen (1992:1300) om krigsmateriel, och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,
2. narkotika som avses i narkotikastrafflagen (1968:64),
3. skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som avses i vapenlagen (1996:67) samt sådana vapen och andra föremål som anges i 1 kap. 3 § samma lag,
3. skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som avses i vapenlagen (2026:000) samt sådana vapen och andra föremål som anges i 1 kap. 4 § samma lag,
4. injektionssprutor och kanyler,
5. dopningsmedel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel,
6. springstiletter, springknivar, knogjärn, kaststjärnor, riv- eller nithandskar, batonger, karatepinnar, blydaggar, spikklubbor och liknande,
7. kulturföremål som avses i 5 kap. kulturmiljölagen (1988:950),
8. hundar och katter för annat ändamål än handel,
9. spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker, teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat enligt alkohollagen (2010:1622), tobaksvaror och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare vid kontroll av åldersgränsen i 5 kap. 19 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter vid kontroll av åldersgränsen i 21 § lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter samt lustgas vid kontroll av mängdbegränsningen och åldersgränsen i 7 § lagen (2025:621) om lustgas,
10. nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfän, fisk och reptiler,
11. andra djur än sådana som anges ovan och produkter av djur, om det finns särskild anledning att misstänka att smittsam sjukdom förekommer, att djuret eller djurprodukten på annat sätt utgör en allvarlig hälsorisk för människor eller djur, att medföljande dokument är ofullständiga eller felaktiga, att erforderliga dokument saknas eller att de villkor som i övrigt gäller för införseln inte är uppfyllda,
12. barnpornografi enligt lagen (1998:1443) om förbud mot införsel och utförsel av barnpornografi,
13. varor som avses i lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor,
14. sprängämnesprekursorer enligt artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1148 av den 20 juni 2019 om saluföring

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2024:733.

och användning av sprängämnesprekursorer, om ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 och om upphävande av förordning (EU) nr 98/2013, i den ursprungliga lydelsen, och 3 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer,

15. explosiva varor som avses i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, och

16. invasiva främmande arter.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²

Ett befodringsföretag ska till Tullverket anmäla om det i företagets verksamhet uppkommer misstanke om att en försändelse innehåller något av följande som kan tas i beslag enligt tullbefogenhetslagen (2024:710):

1. narkotika,	
2. skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som avses i vapenlagen (1996:67),	2. skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som avses i vapenlagen (2026:000),
3. sådana vapen eller andra föremål som anges i 1 kap. 3 § vapenlagen, eller	3. sådana vapen eller andra föremål som anges i 1 kap. 4 § vapenlagen, eller
4. sådana explosiva varor som avses i 4 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.	

Försändelsen ska överlämnas till Tullverket om myndigheten begär det.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

² Senaste lydelse 2024:733.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 6 § lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

6 §

Utländska tjänstemän *skall*, när de utövar befogenheter enligt denna lag, Utländska tjänstemän *ska*, när de utövar befogenheter enligt denna lag,

1. följa svensk lag och annan författning samt instruktioner som meddelas av behörig svensk myndighet,

2. alltid kunna styrka sin behörighet och identitet, och

3. kontakta Tullverket och rapportera vilka åtgärder som vidtagits och de omständigheter som förelegat.

Under gränsöverskridande förföljande eller övervakning får utländska tjänstemän inte bereda sig tillträde till bostäder eller andra platser som inte är öppna för allmänheten. Tjänstevapen får användas endast i nödvärmsituationer.

Av 11 kap. 1 § f vapenlagen (1996:67) framgår att undantag kan göras från lagens bestämmelse i fråga om rätt för utländska tjänstemän att medföra skjutvapen och ammunition vid tillfällig tjänstgöring i Sverige.

Av 20 kap. 2 § vapenlagen (2026:000) framgår att undantag kan göras från lagens bestämmelse i fråga om rätt för utländska tjänstemän att medföra skjutvapen och ammunition vid tillfällig tjänstgöring i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling

Häri genom föreskrivs att 2 och 12 §§ lagen (2000:1225) om straff för smuggling ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Vid tillämpning av denna lag ska en vara anses ha förts in till eller ut från landet när den har förts över gränsen för svenskt territorium.

I denna lag förstås med

1. narkotika: sådana varor som anges i 8 § narkotikastrafflagen (1968:64),

2. vapen: sådana skjutvapen som avses i vapenlagen (1996:67) samt sådana vapen och andra föremål som anges i 1 kap. 3 § vapenlagen,

2. vapen: sådana skjutvapen som avses i vapenlagen (2026:000) samt sådana vapen och andra föremål som anges i 1 kap. 4 § vapenlagen,

3. explosiva varor: sådana varor som anges i 4 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, och

4. tullbehandling: det som föreskrivs i tullagstiftningen om att en vara ska läggas upp på en anläggning för tillfällig lagring, bli föremål för ett tullförfarande eller återexporteras eller bli föremål för åtgärder enligt 3 kap. 6 § tullbefogenhetslagen (2024:710), då varan förs in till eller ut från landet.

12 §²

Den som uppsåtligen emballerar, transporterar, förvarar, döljer, bearbetar, förvärvar, överlåter eller ingår avtal om upplåtelse av panträtt i en vara som varit föremål för brott enligt 3–11 §§, döms för olovlig befattning med smuggelgods till böter eller fängelse i högst två år. Gärningen ska inte medföra ansvar, om den är ringa med hänsyn till befattningen, omständigheterna kring denna, egendomens beskaffenhet och värde samt övriga omständigheter.

Om gärningsmannen inte inser men har skäligen anledning att anta att varan varit föremål för brott, döms till böter. Om gärningen är ringa, ska den inte medföra ansvar.

Ansvar enligt första eller andra stycket ska inte dömas ut, om gärningen är belagd med straff i

– 1 § första stycket 1, 3 eller 4 narkotikastrafflagen (1968:64) eller i 2 eller 3 a § narkotikastrafflagen jämförd med dessa bestämmelser,

– 9 kap. 1 eller 1 a § vapenlagen (1996:67), eller

– 18 kap. 1 eller 2 § vapenlagen (2026:000), eller

¹ Senaste lydelse 2024:739.

² Senaste lydelse 2020:901.

– 29 § andra stycket 2 eller 29 a § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott

Härigenom föreskrivs att 1 a § lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §¹

Ett tillstånd till sådana tvångsmedel som avses i 1 § första stycket får också beviljas om

1. det med hänsyn till omständigheterna finns en påtaglig risk för att det inom en organisation eller grupp kommer att utövas brottslig verksamhet som innefattar

a) mord, människorov, allmänfarlig ödeläggelse eller grov allmänfarlig ödeläggelse enligt 3 kap. 1 §, 4 kap. 1 § första stycket eller 13 kap. 3 § första eller tredje stycket brottsbalken,

b) grovt narkotikabrott eller synnerligen grovt narkotikabrott enligt 3 § narkotikastrafflagen (1968:64),

c) grovt vapenbrott eller synnerligen grovt vapenbrott enligt 9 kap. 1 a § vapenlagen (1996:67), c) grovt vapenbrott eller synnerligen grovt vapenbrott enligt 18 kap. 2 § vapenlagen (2026:000),

d) grov narkotikasmuggling, synnerligen grov narkotikasmuggling, grov vapensmuggling, synnerligen grov vapensmuggling, grov smuggling av explosiv vara eller synnerligen grov smuggling av explosiv vara enligt 6 § tredje eller fjärde stycket, 6 a § tredje eller fjärde stycket eller 6 b § tredje eller fjärde stycket lagen (2000:1225) om straff för smuggling, eller

e) grovt brott eller synnerligen grovt brott enligt 29 a § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, och

2. det kan befaras att en person som tillhör eller verkar för organisationen eller gruppen medvetet kommer att främja denna verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

¹ Senaste lydelse 2023:537.

11 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 16 och 16 a §§ och 35 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:63 *Föreslagen lydelse*

18 kap.

16 §

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning. Motsvarande sekretess gäller för uppgift som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser förteckningar och anmälningar som den som har *tillstånd att driva handel med skjutvapen eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen och ammunition* är skyldig att föra eller lämna in till myndigheten.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret,
2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret,
3. en länsstyrelse för uppgift som hänför sig till register över verksamheter för livsmedelskontroll, och
4. Polismyndigheten för uppgift som hänför sig till registret över uppdragstagare inom Nationella viltolycksrådet.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i *vapenregister* om namn och adress för den som har *tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* eller *ta emot skjutvapen för översyn eller reparation* eller för uppgifter i *registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte*. Sekretess gäller inte heller för uppgift i *vapenregister* om vilka typer av

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (2026:000), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning. Motsvarande sekretess gäller för uppgift som hänför sig till Polismyndighetens verksamhet som avser förteckningar och anmälningar som den som har *vapenhandlartillstånd* eller *vapenmäklartillstånd* är skyldig att föra eller lämna in till myndigheten.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i *registret över vapenhandlare, vapenmäklare och vapenreparatörer* om namn och adress för den som har *vapenhandlartillstånd, vapenmäklartillstånd* eller *vapenreparatörstillstånd* eller för uppgifter i *registret över auktoriserade sammanslutningar för målskytte*. Sekretess gäller inte heller för uppgift i *registret över vapenhandlare, vapenmäklare*

vapen som omfattas av ett tillstånd att driva handel med skjutvapen, yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

och vapenreparatörer om vilka typer av vapen som omfattas av ett vapenhandlartillstånd, vapenmäklartillstånd eller vapenreparatörstillstånd.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 a §¹

Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift i ärende enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift i ärende enligt vapenlagen (2026:000), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin kommer till brottslig användning.

35 kap.

23 §²

Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i ärende enligt vapenlagen (1996:67), om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i ärende enligt vapenlagen (2026:000), om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.
 2. För uppgifter som hänför sig till vapenregister enligt den upphävda vapenlagen (1996:67) gäller 18 kap. 16 § i den äldre lydelsen.
 3. För uppgifter i ärenden enligt den upphävda vapenlagen (1996:67) gäller 18 kap. 16 a § och 35 kap. 23 § i den äldre lydelsen.

¹ Senaste lydelse 2023:373.

² Senaste lydelse 2014:633.

12 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 23 § skollagen (2010:800) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

23 §¹

Ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § ska återlämnas till eleven senast vid den tidpunkt skoldagen är slut för eleven. Om eleven vid upprepade tillfällen tagit med sig föremål som omfattas av 22 § eller om det med hänsyn till föremålets beskaffenhet finns särskild anledning att inte återlämna det, behöver dock inte föremålet lämnas tillbaka förrän elevens vårdnadshavare har informerats om omhändertagandet. Ett omhändertagande får inte bestå längre än till och med fjärde dagen efter verkställandet av omhändertagandet.

Om ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § kan antas bli förverkat enligt 36 kap. 9, 10 eller 12 § brottsbalken, 6 § narkotikastrafflagen (1968:64) eller 9 kap. 5 § vapenlagen (1996:67), ska rektorn eller den som rektorn har bestämt skyndsamt anmäla omhändertagandet till Polismyndigheten. Omhändertagandet får i dessa fall bestå tills frågan om föremålet ska tas i beslag har prövats.

Om ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § kan antas bli förverkat enligt 36 kap. 9, 10 eller 12 § brottsbalken, 6 § narkotikastrafflagen (1968:64) eller 18 kap. 12 § vapenlagen (2026:000), ska rektorn eller den som rektorn har bestämt skyndsamt anmäla omhändertagandet till Polismyndigheten. Omhändertagandet får i dessa fall bestå tills frågan om föremålet ska tas i beslag har prövats.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

¹ Senaste lydelse 2024:863.

13 Förslag till lag om ändring i postlagen (2010:1045)

Häri genom föreskrivs att 5 kap. 6 § postlagen (2010:1045) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

6 §¹

Den som bedriver postverksamhet ska trots 1 § bistå Tullverket vid kontroll av en postförsändelse enligt tullbefogenhetslagen (2024:710). Detta gäller dock endast vid misstanke om att postförsändelsen innehåller något av följande som kan tas i beslag enligt den lagen:

1. narkotika,	
2. skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som avses i vapenlagen (1996:67),	2. skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som avses i vapenlagen (2026:000),
3. sådana vapen eller andra föremål som anges i 1 kap. 3 § vapenlagen, eller	3. sådana vapen eller andra föremål som anges i 1 kap. 4 § vapenlagen, eller
4. sådana explosiva varor som avses i 4 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.	

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

¹ Senaste lydelse 2024:746.

14 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:283) om bevakning ombord på svenskt fartyg

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2013:283) om bevakning ombord på svenskt fartyg ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller för bevakning med beväpnad säkerhetspersonal ombord på svenskt fartyg i syfte att skydda fartyget, besättningen, passagerarna och lasten mot angrepp av utomstående personer. Lagen gäller i fråga om fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 725/2004 av den 31 mars 2004 om förbättrat sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar och som befinner sig utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I fråga om bevakning och innehav av skjutvapen och ammunition som kräver tillstånd enligt denna lag, tillämpas inte lagen (1974:191) om bevakningsföretag eller vapenlagen (1996:67).

Med skjutvapen och ammunition avses i denna lag detsamma som i 1 kap. 2 och 5 §§ vapenlagen.

I fråga om bevakning och innehav av skjutvapen och ammunition som kräver tillstånd enligt denna lag, tillämpas inte lagen (1974:191) om bevakningsföretag eller vapenlagen (2026:000).

Med skjutvapen och ammunition avses i denna lag detsamma som i 1 kap. 3 och 6 §§ vapenlagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

15 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:341) om beslut i särskilda regeringsärenden

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2014:341) om beslut i särskilda regeringsärenden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Beslut enligt denna lag får fattas i frågor om

1. Försvarsmaktens krigsorganisering och mobilisering,
 2. totalförsvarspliktigas inkallelse och tjänstgöring i Försvarsmakten,
 3. utbildning i utlandet enligt lagen (1994:588) om utbildning inom ramen för internationellt militärt samarbete,
 4. svenska örlogsbesök i utlandet och flygningar till utlandet med svenska militära luftfartyg,
 5. tillträde till svenskt territorium för utländska statsfartyg, statsluftfartyg och militära fordon samt uppehåll på svenskt territorium för utländska statsfartyg, och
 6. övningar av en främmande stats militära styrka på svenskt territorium samt undantag från vapenlagen (1996:67) enligt 11 kap. 3 § vapenlagen.
6. övningar av en främmande stats militära styrka på svenskt territorium samt undantag från vapenlagen (2026:000) enligt 20 kap. 3 § vapenlagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

¹ Senaste lydelse 2016:648.

16 Förslag till lag om ändring i tullagen (2016:253)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 10 § tullagen (2016:253) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

10 §¹

Ett befodringsföretag ska till Tullverket anmäla om det i företagets verksamhet uppkommer misstanke om att en försändelse innehåller något av följande som kan tas i beslag enligt 8 kap. 10 § tullbefogenhetslagen (2024:710):

1. narkotika,	
2. skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som avses i vapenlagen (1996:67),	2. skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som avses i vapenlagen (2026:000),
3. sådana vapen eller andra föremål som anges i 1 kap. 3 § vapenlagen, eller	3. sådana vapen eller andra föremål som anges i 1 kap. 4 § vapenlagen, eller
4. sådana explosiva varor som avses i 4 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.	

Försändelsen ska överlämnas till Tullverket om myndigheten begär det. Befodringsföretaget ska också på annat sätt medverka i Tullverkets kontrollverksamhet enligt tullagstiftningen i fråga om varor som befordras med post, på järnväg eller med luftfartyg.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

¹ Senaste lydelse 2024:753.

17 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:649) om förbud mot innehav av berusningsmedel m.m. vid hem för vård eller boende

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (2018:649) om förbud mot innehav av berusningsmedel m.m. vid hem för vård eller boende ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Om egendom som har omhändertagits enligt 3 § kan antas bli förverkad enligt 36 kap. 9, 10 eller 12 § brottsbalken, 6 § narkotikastrafflagen (1968:64) eller 9 kap. 5 § vapenlagen (1996:67), ska den som förestår verksamheten vid hemmet skyndsamt anmäla omhändertagandet till Polismyndigheten. Omhändertagandet får bestå tills frågan om egendomen ska tas i beslag har prövats.

Om egendom som har omhändertagits enligt 3 § kan antas bli förverkad enligt 36 kap. 9, 10 eller 12 § brottsbalken, 6 § narkotikastrafflagen (1968:64) eller 18 kap. 12 § vapenlagen (2026:000), ska den som förestår verksamheten vid hemmet skyndsamt anmäla omhändertagandet till Polismyndigheten. Omhändertagandet får bestå tills frågan om egendomen ska tas i beslag har prövats.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

¹ Senaste lydelse 2024:885.

18 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹

Denna lag gäller inte vid behandling av personuppgifter enligt

1. vapenlagen (1996:67),
1. vapenlagen (2026:000),
2. lagen (1998:620) om belastningsregister,
3. lagen (1998:621) om misstankeregister,
4. lagen (2006:444) om passagerarregister,
5. lagen (2014:400) om Polismyndighetens elimineringsdatabas,
6. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1860 av den 28 november 2018 om användning av Schengens informationssystem för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna,
7. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1861 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området in- och utresekontroller, om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och om ändring och upphävande av förordning (EG) nr 1987/2006,
8. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, om ändring och upphävande av rådets beslut 2007/533/ RIF och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1986/2006 och kommissionens beslut 2010/261/EU,
9. lagen (2021:1187) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om Schengens informationssystem och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, eller
10. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2226 av den 30 november 2017 om inrättande av ett in- och utresesystem för registrering av in- och utreseuppgifter och av uppgifter om nekad inresa för tredjelandsmedborgare som passerar medlemsstaternas yttre gränser, om fastställande av villkoren för åtkomst till in- och utresesystemet för brottsbekämpande ändamål och om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och förordningarna (EG) nr 767/2008 och (EU) nr 1077/2011.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

¹ Senaste lydelse 2022:244.

19 Förslag till lag om ändring i kustbevakningslagen (2019:32)

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 2 § kustbevakningslagen (2019:32) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2026:53

Föreslagen lydelse

3 kap.

2 §¹

Kustbevakningens direkta brottsbekämpning omfattar brott som rör

1. skyddslagstiftning i

- a) lagen (2004:487) om sjöfartsskydd,
- b) skyddslagen (2010:305), och
- c) lagen (2016:319) om skydd för geografisk information,

2. sjötrafik och sjösäkerhet i

- a) lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn,
- b) lagen (1983:294) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän flottled,

c) mönstringslagen (1983:929),

d) sjölagen (1994:1009),

e) lagen (1994:1776) om skatt på energi,

f) lagen (1998:958) om vilotid för sjömän,

g) fartygssäkerhetslagen (2003:364),

h) lagen (2006:263) om transport av farligt gods,

i) barlastvattenlagen (2009:1165), och

j) lagen (2021:626) om förarbevis för vattenskoter,

3. vattenförorening och miljö i

- a) 10 kap. 1 § lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, och

b) 29 kap. 1 § första stycket 1 miljöbalken i fråga om utsläpp från fritidsfartyg, samt 29 kap. 2–2 b §§, 4 § första stycket 1 j i fråga om otillåten hantering av ammunition som innehåller bly, 4 a § och 8 § första stycket 12 och 13 samma balk,

4. överträdelser av fiske- och jaktlagstiftning i

a) jaktlagen (1987:259),

b) fiskelagen (1993:787),

c) lagen (1994:1709) om EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken, och

d) vapenlagen (1996:67),

d) vapenlagen (2026:000),

5. förminnen och vrak i

a) 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950), och

b) lagen (1995:732) om skydd för gravfriden vid vraket efter passagerarfartyget Estonia,

6. Sveriges maritima zoner i

a) lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, och

b) lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon,

¹ Senaste lydelse 2026:53.

7. trafikbrottslagstiftning i 4 och 4 a §§ lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, och

8. tullagstiftning i

a) inregränslagen (1996:701),

b) lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,

c) lagen (2000:1225) om straff för smuggling,

d) lagen (2006:1329) om handel med vissa varor som kan användas till dödsstraff eller tortyr, m.m., och

e) tullagen (2016:253).

Brott som har begåtts i Sveriges maritima zoner omfattas alltid av den direkta brottsbekämpningen.

Kustbevakningens uppgift att självständigt förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet omfattar alla brott som begås i den maritima miljön och som har samband med myndighetens uppdrag.

Regeringen får meddela föreskrifter om att ytterligare brott med endast böter i straffskalan ska ingå i den direkta brottsbekämpningen.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

20 Förslag till lag om ändring i lagen (2023:339) om ändring i lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område i stället för lydelsen enligt lagen (2023:339) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2023:339

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Denna lag gäller inte vid behandling av personuppgifter enligt

1. vapenlagen (1996:67),
1. vapenlagen (2026:000),
2. lagen (1998:620) om belastningsregister,
3. lagen (1998:621) om misstankeregister,
4. lagen (2006:444) om passagerarregister,
5. lagen (2014:400) om Polismyndighetens elimineringsdatabas,
6. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1860 av den 28 november 2018 om användning av Schengens informationssystem för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna,
7. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1861 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området in- och utresekontroller, om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och om ändring och upphävande av förordning (EG) nr 1987/2006,
8. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, om ändring och upphävande av rådets beslut 2007/533/ RIF och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1986/2006 och kommissionens beslut 2010/261/EU,
9. lagen (2021:1187) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om Schengens informationssystem och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen,
10. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2226 av den 30 november 2017 om inrättande av ett in- och utresesystem för registrering av in- och utreseuppgifter och av uppgifter om nekad inresa för tredjelandsmedborgare som passerar medlemsstaternas yttre gränser, om fastställande av villkoren för åtkomst till in- och utresesystemet för brottsbekämpande ändamål och om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och förordningarna (EG) nr 767/2008 och (EU) nr 1077/2011, eller
11. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240 av den 12 september 2018 om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 1077/2011, (EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 och (EU) 2017/2226.

21 Förslag till lag om ändring i tullbefogenhetslagen (2024:710)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 1 och 8 §§, 8 kap. 2 § och 9 kap. 1 § tullbefogenhetslagen (2024:710) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §

En tulltjänsteman får i vissa fall kroppsvisitera och göra ytlig kroppsbesiktning av en person som i direkt samband med inresa till eller utresa ur landet uppehåller sig

- i trakterna vid Sveriges landgräns eller kuster,
- i närheten av eller inom en flygplats, eller något annat område som

har direkt förbindelse med utlandet.

En kroppsvisitation och en ytlig kroppsbesiktning får bara göras om det finns anledning att anta att personen har med sig egendom som kan komma att tas i beslag på grund av

1. brott mot lagen (2000:1225) om straff för smuggling, eller	2. sådana brott mot narkotika-
strafflagen (1968:64), vapenlagen	strafflagen (1968:64), vapenlagen
(1996:67) eller lagen (2010:1011)	(2026:000) eller lagen
om brandfarliga och explosiva	(2010:1011) om brandfarliga och
varor som avses i 8 kap. 2 § denna	explosiva varor som avses i 8 kap.
lag.	2 § denna lag.

Urinprov får tas om provet kan antas ha betydelse för misstanke om narkotikasmuggling och den enskilde godtar det. Det är inte tillåtet att hålla kvar någon för urinprovstagning.

8 §

En tulltjänsteman som särskilt förordnats för uppgiften får, när det gäller en försändelse som kommer från ett annat land, besluta att försändelsen ska hållas kvar av befodringsföretaget (postspärr), om

1. det finns anledning att anta att försändelsen innehåller något av följande som kan komma att tas i beslag enligt bestämmelserna i 8 kap.:

a) narkotika,	b) skjutvapen, ammunition eller
b) skjutvapen, ammunition eller	ljuddämpare som avses i vapen-
ljuddämpare som avses i vapen-	lagen (2026:000),
lagen (1996:67),	c) sådana vapen eller andra
c) sådana vapen eller andra	föremål som anges i 1 kap. 4 §
föremål som anges i 1 kap. 3 §	vapenlagen, eller
vapenlagen, eller	d) sådana explosiva varor som avses i lagen (2010:1011) om
d) sådana explosiva varor som avses i lagen (2010:1011) om	brandfarliga och explosiva varor, och
brandfarliga och explosiva varor, och	

2. det är nödvändigt för att beslag ska kunna ske.

Ett beslut om postspärr ska vara skriftligt och gälla en viss tid. Tiden får inte bestämmas längre än nödvändigt och får vara högst en månad, från den dag då beslutet delgavs befodringsföretaget. Beslutet får verkställas omedelbart, men ska snarast prövas av chefen för Tullverket

eller chefen för Tullverkets rättsavdelning. Om det inte längre finns skäl för en postspärr ska beslutet hävas.

8 kap.

2 §

Tullverkets direkta brottsbekämpning omfattar även brott som anges i andra stycket, om misstanken uppkommit

1. i samband med att Tullverket utreder brott som anges i denna lag,
2. i samband med att Tullverket genomför en kontroll, eller
3. när en tulltjänsteman har vidtagit åtgärder enligt 6–10 §§ eller 15–20 §§ eller 7 kap. 1, 2, 4 eller 8 §.

De brott som avses är brott

1. enligt 3 § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott,
2. enligt 1–3 b §§ narkotikastrafflagen (1968:64),
3. enligt 3 eller 3 a § lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel,
4. enligt 4 § lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål,
5. enligt 9 kap. 1 eller 1 a § eller 2 § första stycket d vapenlagen (1996:67),
5. enligt 18 kap. 1 eller 2 §, 5 § första stycket första meningen eller 6 § första stycket första meningen vapenlagen (2026:000),
6. avseende innehav av hälsofarliga varor enligt 3 § första stycket 7 och 4 § lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor, och
7. enligt 29 § andra stycket 2 eller 29 a § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

9 kap.

1 §

I mål om brott får talan föras av särskilt förordnade befattningshavare vid Tullverket (tullåklagare) om det är uppenbart att brottets straffvärde svarar mot böter och att brottet inte ska föranleda någon annan påföljd och det är fråga om

1. brott som anges i 8 kap. 1 § 1–11 och 8 kap. 2 § andra stycket 1,
2. innehav eller bruk av narkotika enligt 2 § narkotikastrafflagen (1968:64),
3. innehav av dopningsmedel enligt 3 § lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel,
4. innehav av hälsofarliga varor enligt 4 § lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor, eller
5. brott enligt 9 kap. 1 § andra stycket och 9 kap. 2 § första stycket d vapenlagen (1996:67) eller 29 § andra stycket 2 lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.
5. brott enligt 18 kap. 1 § andra och tredje styckena, 5 § första stycket första meningen eller 6 § första stycket första meningen vapenlagen (2026:000) eller 29 § andra stycket 2 lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

En tullåklagare ska tillämpa det som föreskrivs om förundersökning, åtal och åtalsunderlåtelse och om allmän åklagares befogenheter och

skyldigheter i övrigt. Om saken inte är enkel, eller om det annars behövs av särskilda skäl, ska ärendet överlämnas till allmän åklagare.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2026.

22 Förslag till lag om ändring i lagen (2025:947) om ändring i lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område i stället för lydelsen enligt lagen (2025:947) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2025:947

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Denna lag gäller inte vid behandling av personuppgifter enligt

1. vapenlagen (1996:67), 1. vapenlagen (2026:000),
2. lagen (1998:620) om belastningsregister,
3. lagen (1998:621) om misstankeregister,
4. lagen (2006:444) om passagerarregister,
5. lagen (2014:400) om Polismyndighetens elimineringsdatabas,
6. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1860 av den 28 november 2018 om användning av Schengens informationssystem för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna,
7. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1861 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området in- och utresekontroller, om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och om ändring och upphävande av förordning (EG) nr 1987/2006,
8. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, om ändring och upphävande av rådets beslut 2007/533/RIF och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1986/2006 och kommissionens beslut 2010/261/EU,
9. lagen (2021:1187) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om Schengens informationssystem och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen,
10. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2226 av den 30 november 2017 om inrättande av ett in- och utresesystem för registrering av in- och utreseuppgifter och av uppgifter om nekad inresa för tredjelandsmedborgare som passerar medlemsstaternas yttre gränser, om fastställande av villkoren för åtkomst till in- och utresesystemet för brottsbekämpande ändamål och om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och förordningarna (EG) nr 767/2008 och (EU) nr 1077/2011,
11. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240 av den 12 september 2018 om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 1077/2011,

(EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 och (EU) 2017/2226, eller

12. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om Informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet av information mellan medlemsstaterna om viseringar för kortare vistelse, viseringar för längre vistelse och uppehållstillstånd (VIS-förordningen).